

60.010/1x

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 18.

kül

h é t f ő

sk0001 4 300 mtik1003

reagan - reston cikke

washington, 1983. április 18. /mti/ - elhibázottnak és szeszélyesnek tartja reagan elnök külpolitikáját james reston, a the new york times nagytekintélyű hirmagyarozója, és felteszi a kérdést, vajon amerika valóban akar-e további hat évig együttélni ezzel a hibás vonalvezetéssel.

reston, aki nem először bírálja reagan politikáját, ezuttal az ellen tiltakozik, hogy a fehér ház „nagy győzelemnek” minősítette kenneth adelman szenátusi megerősítését a leszerelési hivatal élén, jóllehet csak az történt, hogy a szenátus nem akarta tovább rontani az elnök balfogása nyomán létrejött helyzetet. félrevezetésnek minősíti továbbá reagan kijelentését arról, hogy az egyesült államok nem törekszik a nicaraguai kormány megdöntésére.

adelman kinevezését - írja reston - azért hagyta jóvá háromhónapos vonakodás után a szenátus, mert „az esetleges elutasítás drámai színben tüntette volna fel a zürzavart, amely a külpolitika legfontosabb kérdése körül uralkodik a kormányban,..

reagan nicaraguára vonatkozó állítása reston szerint „éppugy igaz, mint az volt, hogy kennedy elnök nem akarta megdönteni a castro-rendszert, hogy johnson elnök megnyerte a vietnami háborút, és hogy nixon elnök nem volt ludas a watergate-ügyben,..

elmarasztalta egyébként a the new york times szemleírója reagent azért is, hogy mint husszein királynak a wall street journalban megjelent interjújából kiderül, az elnök f-16-os vadászgépeket

el
450
1/2

ajánlott fel jordániának és megígérte, hogy nyomást gyakorol izraelre ciszjordániai település-politikájának leállítására érdekében, ha az uralkodó csatlakozik a tárgyalásokhoz.

„különös módon az említett interjúból kellett megtudnia amerikaiaknak azt is, hogy az elnök újra jelöltetni kívánja magát, - reagan ugyanis a lap szerint azt mondta husszeinek, hogy, „további hat évig partnerek leszünk,„.

„mindebben van valami szeszélyesség, - panaszolja james reston. „a bizonyítékok szerint reagan esetenként figyelmen kívül hagyja az adelman-kinevezéskor, máskor ösztönös antikommunizmusa vezérli, mint közép-amerikai tevékenységében, időnként viszont rendkívül aktív és bizalmaskodó, mint husszein királlyal folytatott tárgyalásain.„, a the new york times kolumnairója mindezzel azzal a kérdéssel reagál, hogy vajon tényleg akarják-e az amerikaiak „ennek a fajta hibás külpolitikának a folytatását további hat éven át,„?

br/dj ng
07.05 180483 2418

--

sk0002 4 230 mtik1004

nszk - a békemozgalom 1983-as tervei

folllinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. április 18. /mti/ - a nyugatnémet kormány vonja vissza az amerikai rakéták nszk-beli telepítéséhez adott hozzájárulását - követelte hét végi konferenciáján a nyugatnémet békemozgalom, amely e cél elérése érdekében 1983 októberében békehetet rendez több százezer ember részvételével.

a több tucat - baloldali és vallási - szervezetet egyesítő nyugatnémet békemozgalom 3. konferenciáját szombaton és vasárnap tartották meg kölnben majdnem ezer, az ország minden részéből összesereglett küldött részvételével.

a tanácskozáson elfogadott felhívás rámutat: egyre kevesebb idő van hátra az amerikai rakéták év végére tervezett telepítésének megkezdéséig, amelynek megakadályozása nemcsak a békemozgalom célja, de azt támogatja az nszk lakosságának többsége is.

de
7.10
16

a nyugatnémet békemozgalom egyrészt azért utasítja el az amerikai pershing-2 rakéták és robotrepülőgépek állomásoztatását, mert bizonyos körök ezekkel a fegyverekkel egy Európára korlátozott, nukleáris háborút akarnak lehetővé tenni - olvasható a felhívásban. másrészt, a fokozott fegyverkezés kizárólag a szociális és oktatási kiadások rovására valósítható meg.

az nszk békemozgalma ezért követeli a katonai kiadások csökkentését és az amerikai békemozgalomhoz hasonlóan szorgalmazza, hogy mind az egyesült államok, mind a szovjetunió fagyassza be nukleáris fegyverkezését.

a felhívás szerint az európai közép-hatótávolságú fegyverek korlátozásáról genfben folyó tárgyalásokon figyelembe kell venni a brit és a francia rakétákat is. a nyugatnémet békemozgalom egyúttal elutasít minden olyan „közbülső megoldást,„ amely az amerikai rakéták telepítésének megkezdését vonná maga után.

célkitűzései sikeres megvalósítása érdekében a nyugatnémet békemozgalom befolyásának a lakosság még nagyobb tömegeire való kiterjesztésére törekszik és fokozni akarja nyomását a kormányra. ezért az egész év folyamán megmozdulásokat fog szervezni, amelyeknek csúcspontja az október 15. és 22. között megrendezendő akcióhét lesz. /folyt./

fkj/ve ng
07.12 180483 2147

--

sk0003 4 230 mtik1005

nszk - a békemozgalom 1983-as tervei /2. rész/

ezen a héten szerte az nszk-ban erőszakmentes akciókat, a lakosság minden rétegét felölelő vitákat, néma tüntetéseket és a telepítésre kijelölt helyek körül blokádot szerveznek. a mozgalom ezen túlmenően javasolja, hogy a nyugatnémet parlament tartson rendkívüli ülést ebben az időpontban a nato „pótfegyverkezéséről,„.

az akcióhét befejezésekor október 22-én három tömegtüntetést tartanak: bonnban, valamint az nszk egy északi és egy déli városában. a mozgalom vezetőinek elképzelése szerint ezeken a béketüntetésekben több százezer ember vesz majd részt.

de
7.10
16

kül

- 4 -

1983.04.18.

a nyugatnémet békehittel egyidőben hasonló megmozdulásokra kerül majd sor belgiumban, hollandiában, nagy-britanniában, olaszországban, az egyesült államokban, kanadában és nicaraguában.

fkj/ve ng
07.16 180483 0834

--

sk0004 4 300 mtik1006

eta - halállista

madrid, 1983. április 18. /mti/ - az eta baszk terrorszervezet, több spanyol politikus meggyilkolására készült. ez derült ki azokból a rendőrség által lefoglalt dokumentumokból, amelyek között megtalálták a kivégzendők névsorát is.

az eta halállistáján szerepelt - többek között - fernando ledesma igazságügyminiszter, luis usera a hispano-americano bank elnöke és több más ismert közéleti személyiség.

a rendőrség diego prado elrabolt gyáriparos után kutatva talált rá az eta ,,madridi kommandójának,, egyik rejtekhelyére. az értékes dokumentumok mellett nagy mennyiségű fegyvert és robbanóanyagot is lefoglaltak a hatóságok.

a terrorizmusról nyilatkozott a diraió-16 című napilap vasárnapi számában josé barrionuevo spanyol belügyminiszter. egyebek között hangsúlyozta, hogy először azt a pénzügyi, támogató bázist kell felszámolni amelyre az eta épül.

ky/dj éb

07.20 180483 0922

kl
4.40
ko

--

kül

- 5 -

1983.04.18.

sk0005 4 300 mtik1007

mx

washington, 1983. április 18. /mti/ - az amerikai kormány illetékes hivatalnokai - richard perle hadügyi államtitkár - vasárnap az nbc televízióknak adott interjújában támogatásáról biztosította az mx-rakéták új telepítési tervét.

a tervezet, amelynek washingtoni politikai elemzők szerint most esélye van a kongresszusi jóváhagyás elnyerésére, 100 mx-rakétának a meglévő minuteman-silókban való elhelyezését és egy új rakétatípus kifejlesztését irányozza elő. perle szerint megvalósítása az amerikai nukleáris erő más összetevőivel - a nukleáris bombázókkal és a tengeralattjáróról felbocsátható rakétákkal együtt biztosítaná az ,,elrettentést,,.

,,attól tartok, teljesen sebezhetetlen rendszer létrehozására nem lehet számítani,, - ismerte el ugyanakkor perle, aki a reagan-kormány ,,sebezhetetlenségi ablak lezárására,, vonatkozó korai követeléseinek egyik szószólója volt.

a szélsőséges ,,hégák,, közé sorolt államtitkár nyilatkozata megerősíteni látszik mcgeorge bundy volt amerikai nemzetbiztonsági tanácsadó véleményét arról, hogy a ,,független,, elnöki bizottság multheti jelentését ,,beépített elnöki jóváhagyással állították össze,,. mcgeorge bundy a the new york times vasárnapi számában ellenzi a száz mx telepítését, de lényegében támogatja a bizottság másik javaslatát a ,,könnyű,, interkontinentális rakéták kifejlesztéséről.

reagan elnök várhatóan ezen a héten foglal állást az mx telepítésének kérdésében, perle nyilatkozatából és más jelekből ítélve egyetértően.

perle egyébként erélyesen cáfolta a the new york times vasárnapi elsőoldalas jelentését, amely szerint a kormányba történt belépését követően nagy összegű tiszteletdíjakat kapott volna azoktól a hadiipari cégektől, amelyeket korábban tanácsadóként szolgált.

br/dj éb

07.29 180483 1801

kl
4.30
ko

--

sk0006 4 230 mtik1008

nicaraguai fejlemények

managua, 1983. április 18. /pressur/taszsz/upi/ - a sandinista front országos vezetősége vasárnap nyilatkozatban bélyegezte meg az egyesült államokat, amiért hadüzenet nélküli háborút folytat nicaragua ellen. a managuában közzétett nyilatkozat rámutat, hogy „az amerikai agresszió új dimenziókat öltött, és veszélyessége azzal párhuzamosan fokozódik, ahogyan szaporodnak a hondurasi hadsereg nicaragua elleni provokációi.

a sandinista front országos vezetősége nyilatkozatában újlag leszögezi, hogy nicaragua hajlandó párbeszédet kezdeni hondurasszal vagy az egyesült államokkal a politikai kibontakozás lehetőségeinek felkutatására, de elvárja, hogy feltétel nélkül rendeljék vissza a nicaraguába küldött somozista csapatokat és szüntessék be a hondurasi területről kiinduló fegyveres betöréseket.

a taszsz managuai jelentése szerint a sandinista hadsereg egységei az elmúlt napokban nueva segovia megyében 40 somozistát semmisítették meg, 30-at pedig foglyul ejtettek. a hírügynökség szerint kudarcba fulladt az a terv, hogy az ellenforradalmárok elfoglalják az ország egy részét, és nicaraguai területek birtokában katonai segítséget kérjenek az egyesült államoktól és a térség reakciós rendszereitől.

hét nemzetközi hírnevű író, köztük két nobel-díjas: a kolumbiai gabriel garcia marquez és az nszk-beli heinrich böll, azzal vádolta washingtont, hogy „erkölcstelen, veszélyes és embertelen, háborút viv nicaragua ellen. gabriel garcia marquez és heinrich böll, valamint az argentin julio cortazar, a mexikói carlos fuentes, a nyugatnémet günter grass, az angol graham greene és az egyesült államokbeli william styron a nuevo diario című managuai lapban közzétett nyilatkozatában emlékeztetett arra, hogy a kongresszus nem hatalmazta fel reagant nicaragua elleni hadműveletekre. a hét író reményét fejezte ki, hogy az amerikai közvélemény és demokratikus intézmények erélyesen szembe szállnak a hadüzenet nélküli háborúval.

ml lb ng
07.30 180483 2004

ll
p. 30
k

--

sk0007 4 230 mtik1009

zimbabwe - évforduló

harare, 1983. április 18. /adn/reuter/upi/ - hétfőn ünneplik a délkelet-afrikai zimbabwében a függetlenség kikiáltásának harmadik évfordulóját. vasárnap, az ünnep előestéjén robert mugabe miniszterelnök az ország népéhez intézett üzenetében megerősítette, hogy zimbabwében a szocialista fejlődés alapjait akarják lerakni.

a kormányfő hangsúlyozta, hogy a néhány hónapja érvényes hároméves tervben az állami szektor erősítését tüzték ki célul. arra törekednek, hogy 1985-ig a befektetések 60 százalékát az állami szektorban eszközöljék.

canaan banana államfő ünnepi beszédében elsősorban arról szólt, hogy zimbabwe a függetlenség kikiáltása óta legnehezebb időszakát éli át. különösen azt minősítette aggasztónak, hogy az ország délnyugati vidékén tevékenykedő lázadók változatlanul „tűrhetetlen veszélyt jelentenek a békére és a nemzet biztonságára, az államfő felszólította az ország lakosságát, hogy teljes mértékben működjenek együtt a biztonsági erőkkel, amelyek „az ország egységének megőrzését célzó intézkedéseket tesznek,„

az elnök kijelentette, hogy az erőszak, a felforgató akciók, a szomszédos dél-afrikai köztársaságnak zimbabwe destabilizálását célzó politikája és a gazdasági recesszió ellenére a kormányzat figyelemreméltó eredményeket ért el az utóbbi három évben a függetlenség megszilárdításában.

ku ng
07.36 180483 1382

--

sk0008 4 300 mtik1010

iszakov /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. április 18. /mti/ - egy vezető beosztású szovjet diplomata washingtonban határozottan cáfolta azokat a híreszteléseket, hogy a szovjetunió nicaragua területén készül közép-hatótávolságú rakétákat elhelyezni. a szovjet diplomata állást foglalt a kínai-vietnami nézeteltérések tárgyalások útján való rendezése mellett.

ll
p. 30
k

1983.04.18.

viktor iszakov, a washingtoni szovjet nagykövetség miniszter-tanácsosa, „e pillanatban nem derülátó,, a szovjet-amerikai megállapodások lehetőségét illetően a genfi tárgyalásokon. a cbs amerikai televíziós állomásnak adott interjújában kifejtette: azért nincs ok az optimizmusra, mert a tárgyalóasztalon fekvő amerikai javaslatok nem nyújtanak megfelelő alapot a megállapodáshoz. ugyanakkor „a tárgyalások hihetetlen fontossága miatt,, a szovjetunió nem mond le arról, hogy megállapodást érjen el. a maga részéről „aktívan és megfelelő tárgyszerűséggel,, kívánja ezeket a tárgyalásokat folytatni,, s ha az egyesült államok „hajlandó legalább félutig elmenni,,, akkor a derülátás visszatérhet.

az egyesült államoknak és a nato-nak lényegesen több nukleáris töltete van az ugynevezett közép-hatótávolságu fegyvereken, mint a szovjetunióknak - állapította meg iszakov. ezért, ha washington megkezdi újabb középtávolságu rakéták telepítését, a szovjetunió kénytelen lesz maga is az egyesült államok területének elérésére alkalmas rakétákat elhelyezni az amerikai határok közelében. ugyanakkor iszakov cáfolta azt az amerikai sajtóban elterjedt állítást, amely szerint vagyim zaglagyin, az szkp központi bizottságának osztályvezetője a magyar televízióknak adott nyilatkozatában szovjet rakéták nicaraguai területen való felállításáról beszélt volna. /folyt./

br/dj éb

07.37 180483 1795

--

sk0009 4 300 mtik1011

iszakov /2.rész/

iszakov rámutatott, hogy tudomása szerint nem hangzott el ilyen kijelentés, s arra is, hogy nicaraguai hivatalos személyiségek szintén cáfolták ilyen terv létezését. mindettől függetlenül, a szovjetunió kénytelen lesz lépéseket tenni, ha az egyesült államok a pershing-rakétákkal felborítja a két fél közötti rakétaegyensúlyt, mondta iszakov, kitérve a technikai részletek taglalása elől.

a szovjet diplomata rámutatott: az a tény, hogy a szovjetunió sa-5-ös rakétákat adott szíriának, „egy baráti ország biztonságáról való gondoskodás kifejezése,, ugyanakkor emlékeztetett, hogy a szovjetunióknak világos javaslatai vannak a közel-keleti béke tárgyalások útján való megteremtésére. ezek magukban foglalják az izraeli csapatok kivonását a megszállt területekről, önálló

del
8:30
ko

1983.04.18.

palesztin állam létrehozását és a térség problémáinak nemzetközi konferencián való megoldását.

„szerencsétlen helyzetnek,, minősítette iszakov a kínai-vietnami határon tapasztalható újabb ellenségeskedést,, két szomszédos országról van szó, mondotta, amelyeknek „nincs okuk a feszültség élezésére,, „meggyőződésem, - jelentette ki - hogy lehetőség van ennek a konfliktusnak a tárgyalóasztalnál való rendezésére,,.

br/dj éb

07.42 180483 1249

--

sk0010 4 230 mtik1012

közel-keleti hírek

jeruzsálem, 1983. április 18. /upi/reuter/afp/ - begin izraeli miniszterelnök „törvényesnek,, és „jogosnak,, nevezte kormánya telepítési politikáját és bejelentette, hogy folytatódik izraeli települések építése a jordán folyó megszállt nyugati partján és a gázai övezetben.

izrael állam kikiáltásának 35. évfordulója alkalmából vasárnap elhangzott televíziós beszédében begin reményét fejezte ki, hogy a camp david-i megállapodások keretében folytatódnak az egyiptomi-izraeli tárgyalások. izraelnek - mondotta - nincsenek területi igényei libanonnal szemben, azonban „északi határainak védelme érdekében,, ragaszkodik az izraeli-libanoni biztonsági megállapodáshoz.

mose arensz izraeli hadügyminiszter az abc amerikai televíziós hálózatnak adott nyilatkozatában úgy vélekedett, hogy a közeli jövőben aláírhatják a békemegállapodást izrael és libanon között.

x x x

fez /afp/ - ii. hasszán marokkói király vasárnap fogadta jasszer arafatot, a pfsz vb elnökét. megbeszélésükről részletek nem ismeretesek. a találkozón részt vett a pfsz több képviselője és mohamed buszetta marokkói külügyminiszter is.

del
8:30
ko

kül

- 10 -

1983.04.18.

x x x

róma /ap/upi/reuter/ - még él reagan elnök közel-keleti béke terve - vélekedett vasárnap római sajtóértekezletén henry kissinger volt amerikai külügyminiszter, aki a trilaterális bizottság 14. ülészakán vesz részt. kissinger kijelentette: továbbra sem adja fel a reményt, hogy husszein jordániai uralkodó és jasszer arafat, a pfsz vb elnöke megváltoztatja a reagan-tervről alkotott véleményét. kissinger valószínűtlennek mondta, hogy újabb háború robbanjon ki a térségben - indoklása szerint egyetlen egy arab ország sem elég erős ahhoz, hogy „támadást indítson izrael ellen,,.

az izraeli hadügyminisztérium szüvivője vasárnap megerősítette: izrael megkapta az egyesült államok hozzájárulását ahhoz, hogy amerikai technológia segítségével lavie néven vadászbombázókat gyártson.

ti lb ng
07.46 180483 2046

..-

sk0011 4 230 mtik1013

vietnami nyilatkozat - kina

hanoi, 1983. április 18. /taszsz/ - a vna hírgyőnkség jelentése szerint a vietnami külügyminisztérium nyilatkozatban ítélte el kínát, amiért április 16-án súlyos incidenst provokált a kínai-vietnami határon.

a hanoiban közzétett nyilatkozat megállapítja, hogy a kínai tüzérség az említett napon erős tűz alá vett számos határmenti körzetet cao bang, lang son és ha tuyen vietnami tartományokban.

a külügyminisztérium szóvivője leszögezte: a kínai hatóságok által provokált súlyos incidens tovább rontotta a vietnami-kínai határon kialakult helyzetet, megsértette vietnam szuverenitását, fenyegeti a vietnami állampolgárok biztonságát és normális életmódját.

a szóvivő elutasította kina állításait, amelyek szerint a pekingi hatóságok csak „válaszintézkedéseket,, tettek a határon elkövetett „vietnami provokációkra,,.

all
830
ke'

kül

- 11 -

1983.04.18.

„a vietnami külügyminisztérium - hangsulyozza a nyilatkozat - határozottan elítéli a kínai hatóságokat e provokációs cselekményekért. egyúttal kategorikusan követeli, hogy a kínai hatóságok haladéktalanul vessenek véget ezeknek az akcióknak. ha továbbra sem hagynak fel a provokációkkal, a következményekért teljes mértékben őket terheli a felelősség.,,

te lb ng
07.51 180483 1257

..-

sk0012 4 230 mtik1014

usa - mexikó

mexikóváros, 1983. április 18. /ap/reuter/ - george shultz amerikai külügyminiszter vasárnap kormányküldöttség élén mexikóvárosba érkezett. a szokatlanul magas szintű küldöttség tagjai között van donald t. regan pénzügy- és malcolm baldrige kereskedelmi miniszter is. a delegáció kétnapos látogatása során a közép-amerikai helyzetről, valamint ronald reagan amerikai és miguel de la madrid mexikói elnöknek az év végére tervezett találkozásjáról tanácskozik.

politikai megfigyelők emlékeztetnek arra, hogy mexikó egy hete ujitotta fel a salvadori és a nicaraguai válság politikai rendezését célzó erőfeszítéseit. a két ország közép-amerika vonatkozásában erősen eltérő álláspontot vall. washington szerint a térség problémái „szovjet és kubai befolyásra,, vezethetők vissza. mexikó viszont támogatja nicaraguát, elismerte a salvadori felkelőket és úgy véli, hogy a salvadori gerillák a nyomor és a társadalmi igazságtalanságok ellen küzdenek.

ml lb ng

07.54 180483 0992

ll

..-

kül

- 12 -

1983.04.18.

sk0013 4 230 mtik1015

comiso - népszavazás

róma, 1983. április 18. /mti/ - az olasz békebizottságok koordinációs szerve április végétől októberig népszavazáson kéri ki olaszország lakosságának véleményét a sziciliában létesítendő rakétatámaszpontról. a kezdeményezés politikai jelentőségét az adja, hogy amennyiben a lakosság többsége ellenzi a bázis építését, a bizottság javasolni fogja a hivatalos referendumot.

a terv szerint két kérdésre kérnek választ a szavazóktól: egyetértenek, vagy ellenzik, hogy comisoban, vagy másutt olaszországban, rakétákat helyezzenek el? szükségesnek tartanák-e, hogy ebben a rendkívül fontos ügyben hivatalos népszavazást rendezzenek?

a békebizottságok országos koordinációs szerve egyidejűleg úgy döntött, hogy küldöttséggel képviselteti magát a béke-világkongresszuson, amelyet júniusban tartanak prágában.

kir/th éb

08.00 180483 0865

--

sk0014 4 230 mtik1016

illyés - visszhang

párizs, 1983. április 18. /mti/- a le monde első oldalán adott hírt illyés gyula haláláról. a tekintélyes francia ujság hosszabb cikkben ismerteti illyés gyula életútját és méltatja műveit. a költő fiatalkorának párizsi éveiről megemlékezve hangsúlyozza: illyés gyula, aki nem feledte el sem a pusztát, sem a szegényeket, magyarországra visszatérve az új irodalmi vívmányokat a legközérthetőbb formákkal akarta egyesíteni. az az eszmény lebegett előtte, hogy a szürrealizmust összeötvözze petőfinek, a forradalmár költőnek tanításaival. illyés gyulát korunk egyik legnagyobb költőjének tekintették - írja a lap és ismerteti illyés gyula francia nyelven megjelent műveit is.

belgrád, 1983. április 18. /mti/ - a jugoszláv központi napilapok vasárnapi számukban adtak hírt illyés gyula haláláról. a politika emlékeztet rá, hogy a legnagyobb magyar író verseit, prózai írásait, drámáit a világ számos nyelvére, így szerb-horvát nyelvre is lefordították. a zágrábi vjesnik ismerteti a magyar lapok illyés

de

kül

- 13 -

1983.04.18.

gyuláról szóló méltatásait. az újvidéki magyar szó vasárnapi irodalmi oldalán közli az író fényképét, néhány versét, és méltatja művészi pályafutását.

szófia, 1983. április 18. /mti/ - a bolgár lapok, köztük a rabotnicoeszko delo, a bta budapesti tudósítójának jelentése alapján, vasárnap számoltak be illyés gyula haláláról. a bolgár távirati iroda megállapítja: „illyés gyula bulgária nagy barátja volt. erről tanuskodik a „12 nap bulgáriában„ című versciklusa is, amelynek interju című versét georgi dimitrovval való találkozásja után írta.

peking, 1983. április 18. /mti/ - az új kína vasárnap jelentette, hogy illyés gyula, „a modern magyar irodalom egyik legnagyobb hatású alakja„ 81 éves korában elhunyt. a kínai hírügynökség illyés gyulát termékeny költőnek, próza- és drámairónak nevezte, aki a huszas évek végétől irodalmi művek tucatjait alkotta meg. az új kína emlékeztetett illyés szerkesztői működésére is.

ds-kd-ék-nc/ve éb

08.04 180483 2012

--

sk0015 4 300 mtik1017

trilaterális konferencia

róma, 1983. április 18. /mti/ - az olasz fővárosban megkezdte munkáját az egyesült államok, nyugat-európa és japán tőkés köreinek jelentős képviselőit magában foglaló trilaterális konferencia. az 1973-ban alapított, nem kormányzati szervezet tizennegyedik ülészakán mintegy háromszázan vesznek részt, köztük david rockefeller a chase manhattan bank elnöke, robert mcnamara a világbank volt elnöke, henry kissinger és zbigniew brzezinski, raymond barre volt francia miniszterelnök és mások.

az eseménnyel kapcsolatban az olasz sajtó emlékeztet, hogy az amerikai érdekeket képviselő szervezet, története során mindig jelentős befolyásoló szerepet játszott, noha látszólag nem dönt, csupán „ajánlásokat tesz„ a legfontosabbnak tartott politikai, gazdasági és kulturális kérdésekben.

a konferencia első ülésén vasárnap az olasz helyzetet vitatták meg. henry kissinger az ezt követő sajtókonferencián úgy nyilatkozott a vendéglátó országról, hogy annak külpolitikájában „végetértek a szüntelen évek„, az olasz kormány „konstruktív és

de

stabilizáló szerepet játszik mind a közel-keleti probléma, mind a kelet-nyugati kapcsolatok terén. a volt külügyminiszter támadta a szovjet külpolitikát és azt hangoztatta, hogy csak abban az esetben végződhetnek eredménnyel a genfi tárgyalások, ha a szovjetunió változtat eddig képviselt álláspontján.

a tanácskozás három fő témája közül - gazdasági helyzet, biztonság, kelet-nyugati kapcsolatok kérdése - különösen az utóbbiban várható viták, minthogy a nyugat-európaiak és a japánok többsége ellenzi azt az amerikai elképzelést, hogy a szovjetuniót és szövetségeseit gazdasági szankciókkal kell gyengíteni és tárgyalásokra kényszeríteni.

a tanácskozáson felszólal amintore fanfani olasz miniszterelnök és előadást tart sedli klubi, az arab liga főtitkára is.

kir/dj éb

08.22 180483 1879

--

sk0016 4 230 mtik1018

rövid hírek

kína - ausztrália

canberra, 1983. április 18. /reuter/ - csao ce-jang kínai külügyminiszter vasárnap megkezdte tárgyalásait az ausztráliai kormány vezetőivel a két ország közötti kapcsolatokról és a délkelet-ázsiai helyzetről. a miniszterelnök új-zélandról vasárnap érkezett hat napos hivatalos látogatásra canberrába.

pakisztán - korbácsolás

karacsi, 1983. április 18. /afp/ - a pakisztáni karacsi központi börtönében vasárnap 135 embert korbácsoltak meg. valamennyiüket a siita és a szunnita muzulmánok között lezajlott összecsapások kapcsán tartóztatták le és ítélték megkorbácsolásra. szombaton ugyanezt az ítéletet 44 emberen hajtották végre.

diszkó-tűz

szöul, 1983. április 18. /ap/ - tűz ütött ki vasárnap éjjel a dél-korai taegu diszkójában. első jelentések szerint 22 fiatal halt meg, a sebesültek száma 70. az ismeretlen okból keletkezett tüzet egy óra múltán sikerült megfékezni. a hatóságok attól tartanak, hogy a halálos áldozatok száma még emelkedik.

le

spanyol bombariadó

madrid, 1983. április 18. /mti/ - vasárnap délután bombariadót rendeltek el a madridi bernabeu stadionban a real madrid - osasuna mérkőzés kezdete előtt. egy ismeretlen telefonáló több lapszerkesztősséggel azt közölte, hogy a stadionban robbanószerkezeteket helyeztek el. a tűzszerészek azonban egyetlen pokolgépet sem találtak.

hajószerecséttenség

uj-delhi, 1983. április 18. /dpa/ - az indiai benaresz közelében a gangesz folyón vasárnap felborult egy utasokkal tulzsufolt hajó. a rendőrség szerint feltehetőleg valamennyi, mintegy negyven utasa a vízbe fulladt.

perui áradás

lima, 1983. április 18. /dpa/ - felhőszakadások után kiáradt a perui lacramarca folyó és elöntötte chimbote kikötővárost. még nem teljes adatok szerint a halálos áldozatok száma tíz, 40 000 ember hajlék nélkül maradt.

ky-ml lb ng

08.28 180483 1893

--

sk0017 4 300 mtik1019

hazatérés

varsó, 1983. április 18. /mti/ - csaknem egyéves távollét után visszatért Lengyelországba a feloszlátott „szolidaritás” volt beszkidék-vidéki regionális szervezetének egyik vezetője. andrzej zajac az internálásból szabadulva tavaly júliusban legálisan franciaországba távozott. időközben nagymértékben kiábrándult a nyugaton működő lengyel emigráns csoportok tevékenységéből, ezért határozta el, hogy feléségével együtt visszatér hazájába. a francia hatóságok hosszas huzavona után, csak a lille-i lengyel konzulátus közbenjárására voltak hajlandók megadni neki a kiutazási engedélyt.

a varsói repülőtéren lengyel újságíróknak azt mondta, hogy más, nyugaton élő volt „szolidaritás” vezető, aktivisták is erősen foglalkoznak a hazatérés gondolatával. zajac utalt arra, hogy elindulása előtt több lengyel emigráns csoport megfenyegette őt, nyilván azért, mert túl sokat tud tevékenységükről.

le

mint emlékeztetés, czeslaw kisczak altábornagy, belügyminiszter a lengyel parlamentben néhány hete elmondott beszédében közölte: minden bántódás nélkül hazatérhetnek a nyugatra távozott volt „szolidaritás”, -aktivisták, amennyiben hajlandók pozitív módon beilleszkedni a szocialista lengyelország életébe.

kn/dj éb

08.31 180483 1254

--

sk0018 4 230 mtik1020

afganisztán-pakisztán - apn

moszkva, 1983. április 18. /apn/ - a múlt év júniusában elkezdődött afganisztáni-pakisztáni külügyminiszteri tárgyalások folytatásának ténye önmagában is kétségtelen eredmény a politikai rendezés útján - állapítja meg i. glebov, az apn szovjet sajtóügynökség szemleirője az ensz főtitkára különmegbízottjának közvetítésével genfben folyó tárgyalásokat elemző kommentárjában.

az apn méltatja az ensz főtitkárának a tárgyalások folytatása érdekében tett erőfeszítéseit, majd emlékeztet arra, hogy az afgán demokratikus köztársaság vezetői több alkalommal is leszögezték: „nincsen olyan probléma, amelyet ne lehetne megoldani a tárgyalóasztalnál, ha az érdekelt országok jószándékot, politikai bölcsességet és őszinteséget tanúsítanak.”

a genfi tárgyalások végső célja - hangsúlyozza a kommentár - az, hogy a jószomszédság, a belügyekbe való beavatkozás és a kölcsönösen előnyös együttműködés elvei alapján megállapodásokat dolgozzanak ki afganisztán és pakisztán között. az afganisztáni javaslatok szerint a megállapodásoknak tartalmazniuk kell a felek konkrét kötelezettségvállalását, hogy területükről semmiféle fegyveres vagy egyéb ellenséges cselekményt nem engednek végrehajtani a másik fél ellen. kabul javaslatai szerint megállapodásban kell rögzíteni az afganisztániak szabad hazatelepülése érdekében kialakítandó együttműködés kérdéseit is.

ha a fegyveres betörések és a belügyekbe való beavatkozás minden formája megszűnik és garanciák zárják ki kiújulásuk lehetőségét, megszűnnének azok az okok, amelyek miatt az afganisztáni kormány kénytelen volt azt kérni, hogy korlátozott szovjet csapatkontingens

ll
10.05
ke

érkezzék az országba. a politikai rendezés eredményei - beleértve a nemzetközi garanciák kidolgozását is - elősegítenék, hogy a szovjet és az afganisztáni fél meghatározzák a szovjet csapatok kivonásának rendjét és idejét - hangsúlyozza a kommentár.

ti lb ng

08.34 180483 1944

--

sk0019 4 230 mtik1021

portugália -választások előtt /1.rész/

madrid, 1983. április 18. /mti/ - portugáliában utolsó hetébe lépett a választási kampány. az április 25-én sorra kerülő általános választások előtti napokban, a pártok a még ingadozó szavazókat szeretnék megnyerni maguknak.

az esélyesnek minősített szocialista párt az elmúlt napokban kénytelen volt magyarázkodni, ugyanis a portugál lapok átvették azt a külföldről származó információt, miszerint mario soares legutóbbi washingtoni látogatásakor ígéretet tett reagan elnöknek, hogy ha a szocialisták hatalomra kerülnek, engedélyezik az eurórakéták telepítését portugáliában. soares az o diario vasárnapi számában „képtelenségnek, a párt lejáratását célzó hírnek”, minősítette a lapok közlését.

a szocialista párt választási kampányának középpontjába a gazdasági válság megszüntetését, a korrupció felszámolását helyezte. hangzatos, de megfoghatatlan jelszavakban egy „új típusú országirányítást”, ígér a választóknak. a párt továbbra is elutasít minden együttműködést a kommunistákkal. ez az alapállás viszont megbontotta a szocialista párt vezetésének egységét. ennek következményeként a párt több kiemelkedő személyisége nem került fel a választási listákra. /folyt./

ky/hn éb

08.44 180483 1252

ll
10.05
ke

--

kül

- 18 -

1983.04.18.

sk0020 4 230 mtik1022

portugália -választások előtt /2.rész/

az 1980. óta kormányzó jobboldali szövetség két legerősebb pártja új vezérekkel indult harcba a hatalomért. az országban kialakult gazdasági helyzet - 13 milliárd dollár külföldi adósság, 23 százalékos infláció - a korábbi pártvezetőket „szalonképtelenné” tette egy választási küzdelemben. ezért a szociáldemokrata párt /sdp/ a 46 éves mota pinto, a kereszténydemokrata párt /cds/ a 39 éves lucas pires személyével próbálja feledtetni a közeli tegnapot. mindkét párt élvezi a nagytőke és az egyház támogatását.

az 1974-es áprilisi fordulat óta portugáliában nyolc pártkoalíció volt hatalmon. éppen ezért megfigyelők nem zárják ki annak lehetőségét, hogy a kilencedikre is sor kerülhet. ha ugyanis a szocialistáknak nem sikerül abszolút többséget szerezniük a parlamentben, akkor a szociáldemokratákkal lépnek kormányzási koalícióra. az sem lehetetlen, hogy ha az egyik jobboldali párt győz, akkor ismét a másikkal alakít kormányt.

a portugál kommunista párt, a demokratikus mozgalom nevű párttal együtt indul. az apu /egyesült népi szövetség/ jelöltjei, tömeggyűléseken arra helyezik a hangsúlyt, hogy portugáliában az eddigi politika megváltoztatására van szükség. többször bebizonyosodott, hogy a jobboldal nem képes megoldani az ország aggasztó gondjait. az apu az eddigi demokratikus vívmányok megvédéséért, a dolgozók érdekeit jobban képviselő kormány hatalomrajutásáért hívja az urnák elé a választókat. a kp továbbra is azon a véleményen van, hogy a kommunisták részvétele egy új kormányban „történelmi szükségszerűség,,.

ky/hn éb

08.51 180483 1614

ll
10.01
ke

--

kül

- 19 -

1983.04.18.

sk0021 4 230 mtik1023

kohl és reagan megállapodása

bonn, 1983. április 18. /mti/ - helmut kohl nyugatnémet kancellár és ronald reagan amerikai elnök múlt heti, washingtoni tárgyalásukon megállapodtak, hogy az európai biztonsággal és együttműködéssel foglalkozó madridi konferencia kedden kezdődő záró ülészakán a tanácskozás mihamarabbi befejezésére törekcszenek a senleges és tömbön kívüli államok kompromisszumos javaslata alapján - jelentette bonni kormánykörökre hivatkozva a general-anzeiger hétfői száma.

amennyiben a mindig jól tájékozott lap értesülése helytállónak bizonyulna, akkor ez azt jelentené, hogy az amerikai kormány - a rakétatelepítés kérdésében tanusított előzékeny nyugatnémet magatartás viszonzásaként - kész mérsékelni a madridi konferencia befejezését régóta gátló, az emberi jogok kérdését csupán ürügyül felhasználó kampányát.

fkj/th éb

08.54 180483 0869

--

sk0022 4 230 mtik1024

nukleáris kísérletek ellenőrzése - pravda

moszkva, 1983. április 18. /mti/ - a szovjetunió véleménye szerint a fegyverzetkrolatozási és leszerelési megállapodások igen fontos részét képezik az ellenőrzéssel kapcsolatos előírások. ezek hatékonyságát mindaddig nem lehet megkérdőjelezni, amíg a megállapodásokban foglalt rendelkezéseket teljes mértékben végre nem hajtják - írja hétfőn a pravdában andranyik petroszjanc, az állami atomenergetikai bizottság elnöke.

mindezt azért kell újólág megállapítani - írja petroszjanc - mert az egyesült államok kormánya nemrégiben javasolta a föld alatti nukleáris robbantásokról szóló - 1974-ben és 1976-ban aláírt - megállapodásoknál rögzített ellenőrzési előírások felülvizsgálatát, azok korszerűsítésének indokával. ezzel kapcsolatban a szerző emlékeztet rá, hogy a két megállapodás nemzeti technikai eszközök alkalmazásával írja elő az ellenőrzést. a biztonság okáért azonban kiegészítő eljárásokat is részletez a megállapodás, s a nemzeti technikai eszközök útján végzett ellenőrzés hatékonyságának és biztonságának növelése érdekében kimondja a különböző mérési adatok cseréjét is.

ll
10.01
ke

ha ezeket az ellenőrzési eljárásokat - amelyek kidolgozásában mindkét részről igen magas képzettségű szakemberek vettek részt - végrehajtanák, akkor a robbantási küszöbvel kapcsolatos mérések sokkal megbízhatóbbak lehetnének. teljesen értelmetlen azonban azok, nem kielégítő voltáról, beszélni, hisz az egyesült államok nem ratifikálta a két megállapodást, s az ellenőrzési előírásokat sem tartják be. a szovjetunió álláspontja szerint először a már meglévő lehetőségeket kell kihasználni az ellenőrzés megvalósítására. ha ennek során a feleknek különböző kérdések merülnének fel, úgy konzultációkat lehetne tartani, amiről egyébként a megállapodás is rendelkezik.

a cikk végezetül megállapítja: a szovjetunió kölcsönöségi alapon bármikor hajlandó ratifikálni a nukleáris fegyverkísérletek korlátozásáról és a békés célu föld alatti nukleáris robbantásokról szóló szovjet-amerikai megállapodásokat. a szovjetunió javasolja a háromoldalu tárgyalások mielőbbi felújítását a nukleáris fegyverkísérletek általános és teljes betiltásáról. a nukleáris fegyverkezési hajszá korlátozása, majd megállítása érdekében erre van most a legnagyobb szükség - írja petroszjanc.

kr/th éb

09.00 180483 2338

--

sk0023 4 230 mtik1025

irak - irán

bagdad, teherán, manama, nicosia, 1983. április 18.
/afp/ap/reuter/ - az irak és irán között több mint két és fél éve tartó háboru tárgyalásos rendezésére hivatott, újabb bizottság létrehozásáról döntöttek az iszlám népi kongresszus bagdadban tartott és vasárnap véget ért négy napos tanácskozásán.

a mintegy ötven iszlám országból 280 teológus részvételével megtartott ülésről kiadott záróközlemény közvetlen tárgyalásokra szólítja fel a szembenálló feleket. a két ország konfliktusában közvetítő bizottság - mint azt az iraki hírgyűnökség vasárnap jelentette - szíria, pakisztán, egyiptom, india, szudán, szenegál és indonézia képviselőjéből áll majd.

ismeretes, hogy az irak és irán közötti konfliktus rendezése érdekében mind ez ideig sikertelenül közvetített az iszlám konferenciá, valamint az el nem kötelezett országok szervezetének bizottsága.

ll
11 01
4e

ami az egy hete kezdődött újabb iráni offenzívát illeti, hírgyűnökségek jelentése szerint a harc az elmúlt 24 órában főként a front déli szakaszán folytatódott.

az iraki katonai vezetés cáfolta azt a korábbi iráni bejelentést, hogy irán a legutóbbi támadás során harminc négyzetkilométernyi iraki területet elfoglalt. al-fahri tábornok, az iraki hadsereg negyedik hadtestének főparancsnoka szombaton a fronton tartott sajtóértekezletén közölte, hogy az irániak mindössze egy háromszáz méteres sávot, vagyis 2,1 négyzetkilométernyi területet foglaltak el a frontvonal hét kilométeres szakaszán. a tábornok egyben közölte, hogy az irániak az újabb offenzívában reguláris és önkéntesekből álló egységeiket együttesen vetették be.

musszavi iráni kormányfő vasárnap a teheráni rádióban elutasította iraknak azt az állítását, hogy az iráni erők polgári célpontokat, vagyis iraki városokat bombáztak volna. bagdad az iráni városok bombázásával fenyegetőzött az iraki városok elleni támadások folytatása esetén.

ág lb ng

09.38 180483 1931

--

sk0024 4 230 mtik1026

atlantisz

costa rica, 1983. április 18. /apa/ - mégsem süllyedt el a lengendás atlantisz, amelyről platon is írt, s amelyet ókori görög monda szerint lakosaival együtt örökre elnyelt a tenger. legalább is ezt az elméletet vallja ivar zapp nyugatnémet szociológus, aki kutatásokat kezdett az eltűnt földrész után.

zapp szerint kezdetben bolygónkon egyetlen kontinens létezett, a nagy „pangaea”, fővárosa a mai közép-amerikában, valószínűleg costa-rica csendes-óceáni partjai mentén feküdt. pangaea azonban földrengések sorozata következtében „darabokra”, esett szét és - többmilliói évvel ezelőtt - így jöttek létre a szárazföldek és a tengerek, ahogyan ma látjuk őket - állítja a tudós.

zapp az eddigi feltevésekkel ellentétben úgy véli, hogy ennek a folyamatnak a során atlantisznak csak egy része, mintegy 15 százaléka süllyedt el. szerinte egyébként a szárazföldi talapat összetöredezése nyomán a közép-amerika i földrészt újabb árvíz fogja ellepni, amely ezen évenként 50 méter sebességgel halad. így 50

ll
11 01
4e

millió év múlva guatemalát és a yucatán-félszigetet elnyeli majd az atlanti-óceán.

a nyugatnémet tudós a legutóbbi kolumbiai és costa-ricai földrengéseket is elmélete részévé tette, és azt jósolja, hogy nemsokára további földrengések lesznek délen, a mexikó és nicaragua közötti térségben és északon, a los angeles és alaszka közötti területen.

elméletét a nyugatnémet szociológus különféle leletekkel kívánja bizonyítani, amelyeket gyakori közép-amerikai utazásai során gyűjtött össze. ezek között vannak kézzel faragott és festett kövek is, amelyeket állítólag atlantisz lakosai készítettek és a maya indiánok közvetítésével maradtak fenn. a gyűjtemény legérdekesebb darabja egy nagy kő, amely az „indiánmancs” nevet viseli és amelyen egy ahhoz hasonló térkép látható, amelyet egykor platón rajzolt: egyfajta háromszög hét folyótól körülvéve.

te lb ng
09.57 180483 1912

..-

sk0025 4 230 mtik1027

nato - madridi találkozó /1. rész/

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1983. április 18. /mti/ - a nato szerint van mód arra, hogy április végéig zárónyilatkozattal befejezzék madridban az európai biztonsági találkozót, de a szervezet most is úgy foglalt állást, mintha a találkozó sikere a szocialista országokon múlna. a madridi tanácskozás kedden folytatódik. a nato-tagországok a múlt héten egyeztették álláspontjukat, és max kampelman amerikai külügyvezető úgy nyilatkozott, hogy „minden a szovjetuniótól függ...”,

a helsinki záróokmány megvalósítását értékelő madridi nyilatkozat, amelyről harmadik éve tárgyalnak a 35 ország képviselői, megállapodást tartalmazna bizalomerosztó és leszerelési intézkedéseket megtárgyaló európai értekezlet összehívására. a zárónyilatkozat alapja a semleges és el nem kötelezett országok márciusban előterjesztett, immár harmadik kompromisszumos tervezete lehet. ez április 27-ig javasolja lezárni a találkozót, 1986-ra bécsbe hívná össze a következő hasonló tanácskozást, és idén novemberre stockholmra a bizalomerosztó konferenciát. ez utóbbin - a tervezet szerint - „európa egész területére, a környező tengereket

ll
11.05
le

és légtereket is beleértve,, fogadhatnának el bizalomerosztó intézkedéseket a katonai összecsapások veszélyét csökkentendő.

a nato-országok elfogadhatónak találják a semlegesek legutóbbi tervezetét, bár az csak néhányat tartalmaz a nyugatiak által korábban szorgalmazott módosító indítványokból. kampelman szerint az okmány „erősítésre szorul az emberi jogok terén, de tulajdonképpen jó alap a találkozó lezárásához,,.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az amerikaiak változatlanul azt hangoztatják, hogy a szovjetunió az utóbbi években sorozatosan megsértette a helsinki záróokmányt. a semlegesek tervezete nem foglalkozik olyan témákkal, mint például a nyugati rádióadások zavarása, vagy a szabad vallásgyakorlás akadályozása a szovjetunióban és néhány szocialista országban. /mindkettőre van nyugati módosító indítvány./ kampelman most mégis „elég jónak,, minősítette a tervezetet. főként a szakszervezeti jogok említése elégíti ki a nato-országokat /nyilvánvalóan a lengyel helyzettel összefüggésben/. /folyt./

mp/th lb ng
10.02 180483 2291

..-

sk0026 4 230 mtik1028

a szerkesztőségek tájékoztatására!

nato - madridi találkozó /2. rész/

„nem fogunk ultimátumot előterjeszteni, bár a tervezet nem megy olyan messzire, mint ahogyan mi szeretnénk,, - jelentette ki kampelman. hozzátette: „a nyugat kész lezárni a madridi találkozót, ha a szovjetunió néhány emberiességi gesztussal kinyilvánítaná, hogy kész tiszteletben tartani a helsinki záróokmányt.,,

a nyilatkozat-tervezet jelenlegi szövege tulajdonképpen megfelel a nyugatiaknak. a kérdés, amit azért még mindig nem döntöttek el maradéktalanul: alkalmas-e most kompromisszummal lezárni a madridi találkozót, amikor bécsben és genfben semmi jele a haladásnak?

ll
11.05
le

mindenesetre felülkerekedni látszik az az óhaj, hogy életben tartsák a politikai párbeszédnek ezt a csatornáját, amelyet a helsinki folyamat jelent, és amelyet az újabb halasztás esetleg végleg megsemmisítene.

mp/th lb ng

10.05 180483 0943

..-

sk0027 4 230 mtik1029

· rövid hírek

wilson üzbejisztánban

taskent, 1983. április 18. /taszsz/ - befejezte az üzbégi szszk-ban tett látogatását és visszatért moszkvába a nagy-britannia-szovjetunió társaság szovjetunióban tartózkodó küldöttsége, élén harold wilson volt miniszterelnökkel. a küldöttség a köztársaság gazdasági eredményeivel ismerkedett és ellátogatott szamarkandba is. a delegációt fogadta narmahonmadi hudajberdijev, az üzbégi szszk minisztertanácsának elnöke.

managuai békekonferencia

managua, 1983. április 18. /prensa latina/ - csütörtökön managuában a közép-amerikai, valamint a karib-tengeri térség helyzetével foglalkozó békekonferencia kezdődik. a konferencia meghívottjai között van romes csandra, a béke világtanács elnöke és gabriel garcia marquez nobel-díjas kolumbiai író is.

szovjet-afgán film

kabul, 1983. április 18. /taszsz/ - kabulban bemutatták a „forró nyár kabulban„ című, szovjet-afgán koprodukciónban készült filmet. az ali hamrajev és dzsalalutgyin behruz rendezte játékfilm afganisztán jelenlegi mindennapjait és az afgán népnek az ellenforradalom elleni harcát mutatja be.

furfangos betörő

london, 1983. április 18. /reuter/ - a brit rendőrség hat olyan betörés ügyében nyomoz london egyik külvárosában, amelyeknek időpontjában a tanuként kihallgatott károsultak és szomszédok

sl

panaszos macskanyávoágást hallottak. a nyomozók feltételezése szerint a betörő a macskája farkára kötött madzagot meghuzva panaszos nyávoágásra kényszerítve gyanútlan segítőit és a nyávoágás „leple alatt„ betöri a kiszemelt lakás ablakát, majd behatolva kirámolja a lakást.

pf lb ng
11.26 180483 1637

..-

sk0028 4 230 mtik1030

franciaország - egyesült államok

párizs, 1983. április 18. /mti/ - edith cresson külkereskedelmi és idegenforgalmi miniszter egy rádiónyilatkozatban kijelentette, franciaország nem fogadja el azt az amerikai javaslatot, hogy brüsszelben külön értekezleten készítsék elő a májusban williamsburgban megtartandó csúcsertekezletet, amelyen a vezető nyugati ipari országok kormányfői vesznek majd részt.

edith cresson utalt arra, hogy az egyesült államok most ismét a szovjetunióval való kereskedelem korlátozását követeli partnereitől, s ezzel kapcsolatban leszögezte: „az amerikai vezetők azt képzelik, hogy gazdasági eszközökkel térdre kényszeríthetik a szovjetuniót. mi nem hisszük, hogy ez követendő módszer, s még kevésbé hisszük azt, hogy ez hatékony lehet,,.

a miniszter rámutatott: a brüsszeli „előkészítő értekezletre,, irányuló amerikai javaslat mögött az a szándék húzódik meg, hogy egy intézményesített szövet hozzanak létre a kelet-nyugati kereskedelem korlátozására. „mi azonban nem fogunk beleesni ebbe a kelepcébe és ezt meg is mondjuk az amerikaiaknak,, - mondotta edith cresson.

ds/jp éb

12.23 180483 1139

fi

..-

sk0029 4 230 mtik1031

izrael-libanon

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. április 18. /mti/ - safik el-vazzan libanoni miniszterelnök a hét végén nyilvánosan kétségbe vonta, hogy izrael hajlandó volna kivonni csapatait libanonból. izrael azért csinált elkülönített problémát a dezertőr haddad őrnagy státusából, mutatott rá - hogy zavarba hozza libanont és megakadályozza a lényeges kérdések megoldását.

szalem libanoni külügyminiszter üzenetben hívta fel george shultz amerikai külügyminiszter figyelmét arra, hogy az egy helyben topogó izraeli-libanoni tárgyalásokat csupán energikus washingtoni kezdeményezés szabadíthatja ki az izraeli obstrukció ördögi köréből. philip habib amerikai különmegbízott azonban ismét üres kézzel tért vissza vasárnap izraelből bejrútba. tel-aviv továbbra is olyan feltételekhez köti megszálló csapatainak kivonását, amelyek sértik libanon szuverenitását. ilyen például, hogy haddad őrnagy legyen a dél-libanonban állomásozó libanoni csapatok parancsnoka, hogy vegyes járőrök keretében legalizálják 200 izraeli katona állandó libanoni jelenlétét. kairói villámlátogatása során maga habib is cáfolta a „nagyon közeli, izraeli-libanoni megállapodásról szóló” jelentéseket.

tel-aviv szándékait illetően nyugtalanságot kelt, hogy izrael libanoni katonai tevékenysége szöges ellentétben áll a tárgyalásokon hangoztatott megállapodási, csapatkivonási készségével. a libanoni kormány amerikai közvetítéssel tiltakozott amiatt, hogy az izraeli megszálló hadsereg katonai repülőteret helyezett üzembe a fővárostól 20 kilométerre lévő damurnál és újabb repülőtér építésébe fogott a hegyvidéki ain zhalta közelében. bejrúti lapok hétfőn fényképfelvételeket közöltek egy hercules c-130 típusu, amerikai gyártmányú izraeli szállítórepülőgép damuri felszállásáról.

vasárnap este ismeretlen autósok bombatámadást hajtottak végre bejrútban a többnemzetiségű haderő kötelékébe tartozó francia kontingens egyik állása ellen; egy katona megsebesült.

röviddel később ismeretlen fegyveresek tüzet nyitottak a bejrúti repülőtér közelében szolgálatot teljesítő amerikai tengerészgyalogosokra, akik - hirügynökségi jelentések szerint - vizsgozták a tüzet, elsősorban azóta, hogy április elsején parancsot kaptak: a jövőben élesre töltött fegyverrel menjenek őrnjára. személyi sérülés nem történt, de a külföldi egységeket riadókészültségbe helyezték.

bz ai éb

13.30 180483 2412

Fe

--

sk0030 4 230 mtik1032

román - jugoszláv

bukarest, 1983. április 18. /mti/ - bukarestben hétfőn román-jugoszláv tárgyalások kezdődtek nicolae ceausescu rkp-főtáitkár, államelnök és mitja ribicsios, a jksz kb elnökségének elnöke között. ribicsios a délelőtti órákban érkezett küldöttség élén bukarestbe, ahol nicolae ceausescu meghívására baráti munkalátogatást tesz. ceausescu legutóbb tavaly októberben, jugoszláviai hivatalos, baráti látogatása alkalmából folytatott tárgyalást ribicsiossel a kétoldalú kapcsolatokról és nemzetközi kérdésekről, főként a balkáni sokoldalú együttműködésről.

wa/hn ha

13.49 180483 0600

--

sk0031 4 230 mtik1033

arafat prágában

prága, 1983. április 18. /mti/ - gustáv husák, a cskp kb főtáitkára, köztársasági elnök meghívására hétfőn prágába érkezett jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának elnöke. az arafat vezette palesztin küldöttséget a repülőtéren vasil bilak, a cskp kb elnökségének tagja, a kb titkára fogadta.

gr/hi ha

13.52 180483 0376

Fe

--

sk0032 4 230 mtik1034

mittag - vogel

bonn, 1983. április 18. /adn/ - günter mittag, a német szocialista egységpárt kb politikai bizottságának tagja, az ndk államtanácsának tagja hétfőn bomban megkezdte tárgyalásait a nyugatnémet parlamentben képviselt pártok frakcióvezetőivel.

mittag első megbeszélését hans-jochen vogellel, a német szociáldemokrata párt bundestagbéli csoportjának elnökével folytatta. a találkozón jelen volt gerhard beil államtitkár, az ndk minisztertanácsának tagja, valamint ewald moldt nagykövet, az ndk nszk-beli állandó képviselőtétének vezetője.

kj ai sj

13.53 180483 0585

--

sk0033 4 230 mtik1035

afganisztán - törzsi vezetők

kabul, 1983. április 18. /taszsz/ - kabulban országos értekezletet tartottak a határmenti törzsekből kikerülő fegyveres osztagok vezetői. kandahar, nangarhar, herat, paktia és nimruz tartományok több mint kétszáz törzsi vezetője vett részt a tanácskozáson, amelyen a fegyveres osztagoknak a határok védelmében játszott szerepét vitatták meg. abdul kadir, az afganisztáni népi demokratikus párt kb pb póttagja, nemzetvédelmi miniszter tartott beszámolót.

pf ai sj

13.57 180483 0514

fi

--

sk0034 4 230 mtik1036

mongol-ndk

berlin, 1983. április 18. /mti/ - hivatalos baráti látogatásra hétfőn délelőtt a német demokratikus köztársaságba érkezett dzsambín batmönh, a mongol népköztársaság minisztertanácsának elnöke. a mongol kormányfő willi stoph miniszterelnök meghívásának tesz eleget.

bj/jp ai sj

14.01 180483 0310

--

sk0035 4 230 mtik1038

mittag - 2 /részletesen ld. mai mtik 3019 sz. hírünket/

hannover, 1983. április 18. /dpa/vwd/ - bomba érkezése előtt günter mittag látogatást tett a hannoveri vásáron, ahol kijelentette: a kereskedelem a két német állam közötti kapcsolatok folytonosságának egyik fontos alapeleme. az ndk kész arra, hogy a német szövetségi köztársasághoz fűződő kapcsolatait az egyenjogúság, a szuverenitás és a kölcsönös előnyök elvei alapján fejlessze tovább.

a kereskedelmet csak békében lehet tovább bővíteni - hangsúlyozta mittag. emlékeztetett erich honeckernek, aznszép kb főtitkárának, az államtanács elnökének arra a kijelentésére, hogy a két német állam gazdasági kapcsolatai a kereskedelmi forgalom erőteljes emelkedése mellett jelentősen javultak, és a felek törekvései hozzájárulnak azok jövőbeni továbbfejlődéséhez.

oh ma sj

14.49 180483 0853

fi

--

sk0036 4 230 mtik1039

mszmp kb-ülés - visszhang 1.rész

moszkva, szófia, berlin, prága, peking, 1983. április 18.
/mti/taszsz/adn/ - az mszmp központi bizottsága multheti, kétnapos ülésének a szocialista országokban és a nyugati államokban egyaránt nagy figyelmet szenteltek.

a taszsz szovjet hírügynökség részletesen ismertette az ülésről kiadott közleményt. abból elsősorban azokat a részeket emelte ki, amelyek az mszmp legutóbbi kongresszusa határozatainak valóra-váltásáról, a szocializmus építésének további feladatairól szólnak. a hírügynökség felhívta a figyelmet a dokumentumnak arra a megállapítására, amely szerint a magyar népköztársaság a jövőben is különleges figyelmet szentel a szovjet-magyar barátság elmélyítésének.

szófiában a rabotnicseszko delo kommentárjában arra helyezte a hangsúlyt, hogy magyarországon következetesen megvalósítják a kongresszusi határozatokat, további erőfeszítéseket tesznek az életszínvonal megőrzésért. a súlyosabbá vált nemzetközi helyzet ellenére komoly sikereket értek el - állapítja meg a kommentátor, majd hozzáfűzi: a tények azt bizonyítják, hogy a párt előrelátóan vezeti a társadalmat.

az adn, az ndk hírügynöksége a közleménynek elsősorban a nemzetközi béke és a leszerelés kérdéseivel kapcsolatos részeit méltatta tudósításában.

prágában a rudé právo a ctk hírügynökség tudósítását közölte a kb-ülés határozatáról. a dokumentumból kitűnik, hangsúlyozza a jelentés, hogy javult a magyar népgazdaság egyensúlya és társadalmi méretekben sikerült fenntartani az életszínvonalat, tovább bővültek Magyarország nemzetközi kapcsolatai.

az uj kina kínai hírügynökség részletesen tudósított a közlemény tartalmáról, hirt adott a dokumentumban leírt sikerekről és a megoldandó nehézségekről. a hírügynökség ezen kívül kiemeli a közlemény nemzetközi vonatkozású részeit is, elsősorban azt, hogy Magyarország továbbra is erősíteni fogja baráti együttműködését a szocialista országokkal, szélesíteni fogja kapcsolatait a fejlődő országokkal, illetve a kapitalista országokkal is. /folyt./

gf bj gr nc ha

15.07 180483 2075

Fi

--

sk0037 4 230 mtik1040

mszmp kb-ülés visszhangok - 2.

London, párizs, bécs, madrid, 1983. április 18.
/mti/upi/ap/afp/efe/ - a financial times című angol lap azt olvasta ki a kb-üléséről kiadott közleményből, hogy az - általa „nagyon haladónak, minősített - magyar gazdasági reform folytatódni fog, s hogy az mszmp vezetői a külgazdasági egyensúly és a hazai életszínvonal egyidejű javítását szorgalmazzák. a morning star, a kommunista párt lapja rámutatott, hogy magyarországon a vállalati önállóságnak, a kis magán- és szövetkezeti vállalkozások támogatásának változatlanul a szocialista tervgazdálkodás ad keretét.

↳nagy-britannia

ugyancsak a gazdasági reformok kérdése állt az afp francia hírügynökségértékelő tudósításának középpontjában. az afp úgy látta, hogy az mszmp kb-ülése „nyitva hagyta az ajtót, a további gazdasági reformok előtt. a párizsi amerikai napilap, az international herald tribune „magyarország megerősíti az újításokat, cimmal tudósít a kb-ülésről. beszámolt a kb-ülésről az fkp lapja, a l, humanité is.

az ap amerikai hírügynökség elsősorban a rugalmasság és az önállóság fogalmának keretében vizsgálta a kb-ülésről kiadott közleményt. a hírügynökség ugyanakkor emlékeztet arra is, hogy a dokumentum a párt vezetésének és az állami irányításnak fontos szerepet tulajdonít.

a upi ugyancsak a magyar gazdasági rendszer szemszögéből elemzi a kb-ülést, külön kiemeli a kisvállalkozás és a magánkezdemenyezés témáját.

a bécsi polgári napilap, a die presse a kb-ülésről szóló cikkében pénteken megállapította, hogy Magyarország folytatja a reformokat. a neue kronen-zeitung, ausztria legnagyobb példányszámu lapja szerint a kb-ülésen olyan döntés született, amely a megnehezült gazdasági helyzetben az eddiginél átfogóbb és bátrabb reformpolitika keretében keresi a megoldást.

madridban a legnagyobb példányszámu spanyol polgári liberális napilap, az el pais vasárnap részleteket közölt a kb-ülés határozatából. a lap kiemeli: „magyarország a jövőben is az eddig bevált gazdaságpolitikáját alkalmazza, de továbbra is utat nyit a szükséges reformoknak, „ az el pais a dokumentumnak a nemzetközi kérdésekkel foglalkozó részéből a béke és a feszültség csökkentésére irányuló erőfeszítésekre hívja fel a figyelmet. az efe spanyol hírügynökség szombati tudósításában „józnak, „ minősítette a kb-ülésen elfogadott határozatot.

gf ae ds ky ha
15.08 180483 2384

Fi

--

sk0036 4 230 mtik1039

mszmp kb-ülés - visszhang 1.rész

moszkva, szófia, berlin, prága, peking, 1983. április 18.
/mti/taszsz/adn/ - az mszmp központi bizottsága multheti, kétnapos ülésének a szocialista országokban és a nyugati államokban egyaránt nagy figyelmet szenteltek.

a taszsz szovjet hírügynökség részletesen ismertette az ülésről kiadott közleményt. abból elsősorban azokat a részeket emelte ki, amelyek az mszmp legutóbbi kongresszusa határozatainak valóra-váltásáról, a szocializmus építésének további feladatairól szólnak. a hírügynökség felhívta a figyelmet a dokumentumnak arra a megállapítására, amely szerint a magyar népköztársaság a jövőben is különleges figyelmet szentel a szovjet-magyar barátság elmélyítésének.

szófiában a rabotnicseszko delo kommentárjában arra helyezte a hangsúlyt, hogy magyarországon következetesen megvalósítják a kongresszusi határozatokat, további erőfeszítéseket tesznek az életszínvonal megőrzésért. a súlyosabbá vált nemzetközi helyzet ellenére komoly sikereket értek el - állapítja meg a kommentátor, majd hozzáfűzi: a tények azt bizonyítják, hogy a párt előre látóan vezeti a társadalmat.

az adn, az ndk hírügynöksége a közleménynek elsősorban a nemzetközi béke és a leszerelés kérdéseivel kapcsolatos részeit méltatta tudósításában.

prágában a rudé právo a ctk hírügynökség tudósítását közölte a kb-ülés határozatáról. a dokumentumból kitűnik, hangsúlyozza a jelentés, hogy javult a magyar népgazdaság egyensúlya és társadalmi méretekben sikerült fenntartani az életszínvonalat, tovább bővültek magyarország nemzetközi kapcsolatai.

az új kína kínai hírügynökség részletesen tudósított a közlemény tartalmáról, hirt adott a dokumentumban leírt sikerekről és a megoldandó nehézségekről. a hírügynökség ezen kívül kiemeli a közlemény nemzetközi vonatkozású részeit is, elsősorban azt, hogy magyarország továbbra is erősíteni fogja baráti együttműködését a szocialista országokkal, szélesíteni fogja kapcsolatait a fejlődő országokkal, illetve a kapitalista országokkal is. /folyt./

gf bj gr nc ha

15.07 180483 2075

Fi

--

sk0037 4 230 mtik1040

mszmp kb-ülés visszhangok - 2.

London, párizs, bécs, madrid, 1983. április 18.
/mti/upi/ap/afp/efe/ - a financial times című angol lap azt olvasta ki a kb-üléséről kiadott közleményből, hogy az - általa „nagyon haladónak, „minősített - magyar gazdasági reform folytatódni fog, s hogy az mszmp vezetői a külgazdasági egyensúly és a hazai életszínvonal egyidejű javítását szorgalmazzák. a morning star, /kommunista párt lapja rámutatott, hogy magyarországon a vállalati önállóságnak, a kis magán- és szövetkezeti vállalkozások támogatásának változatlanul a szocialista tervgazdálkodás ad keretét.

↳ nagy-britannia

ugyancsak a gazdasági reformok kérdése állt az afp francia hírügynökség értékelő tudósításának középpontjában. az afp úgy látta, hogy az mszmp kb-ülése „nyitva hagyta az ajtót, „a további gazdasági reformok előtt. a párizsi amerikai napilap, az international herald tribune „magyarország megerősíti az újításokat, „címrel tudósít a kb-ülésről. be számolt a kb-ülésről az fkp lapja, a l, humanité is.

az ap amerikai hírügynökség elsősorban a rugalmasság és az önállóság fogalmának keretében vizsgálta a kb-ülésről kiadott közleményt. a hírügynökség ugyanakkor emlékeztet arra is, hogy a dokumentum a párt vezetésének és az állami irányításnak fontos szerepet tulajdonít.

a upi ugyancsak a magyar gazdasági rendszer szemszögéből elemzi a kb-ülést, külön kiemeli a kisvállalkozás és a magánkezdemenyezés témáját.

a bécsi polgári napilap, a die presse a kb-ülésről szóló cikkében pénteken megállapította, hogy magyarország folytatja a reformokat. a neue kronen-zeitung, ausztria legnagyobb példányszámú lapja szerint a kb-ülésen olyan döntés született, amely a megnehezült gazdasági helyzetben az eddiginél átfogóbb és bátrabb reformpolitika keretében keresi a megoldást.

madridban a legnagyobb példányszámú spanyol polgári liberális napilap, az el pais vasárnap részleteket közölt a kb-ülés határozatából. a lap kiemeli: „magyarország a jövőben is az eddig bevált gazdaságpolitikáját alkalmazza, de továbbra is utat nyit a szükséges reformoknak, „az el pais a dokumentumnak a nemzetközi kérdésekkel foglalkozó részéből a béke és a feszültség csökkentésére irányuló erőfeszítésekre hívja fel a figyelmet. az efe spanyol hírügynökség szombati tudósításában „józnak, „minősítette a kb-ülésen elfogadott határozatot.

gf ae ds ky ha
15.08 180483 2384

Fi

--

sk0038 4 230 mtik1041

kreisky - közös felhívás

bécs, 1983. április 18. /mti/ - bruno kreisky osztrák kancellár hétfőn a finn, a svéd, a jugoszláv, a ciprusi, valamint a san marino-i kormányfőkkel közösen felhívást intézett a helsinki okmányt aláíró országok állam- és kormányfőjéhez a madridi értekezlet mielőbbi sikeres befejezése érdekében. a találkozó lezárásának elodázása azzal a veszéllyel járna, hogy a minimálisra apadna mindaz a pozitívum, amely az 1975-ös, helsinki kezdetű tárgyalássorozatot jellemezte, - hangoztatja a hétfőn nyilvánosságra hozott felhívás.

a kezdeményezést aláíró európai kormányfők a továbbiakban rámutatnak arra, hogy a finn fővárosban nyolc évvel ezelőtt aláírt dokumentumot összes, eddig tapasztalt hiányosságai ellenére is az aláíró államok közötti kapcsolatok jövőbeni alapjának kellene tekinteni. a madridi tárgyalások három éve alatt nem sikerült megteremteni azt az egységet, amely a jelentős enyhülési folyamat továbbviteléhez és fejlesztéséhez szükséges lenne. a közös felhívás aláírói ezt látva attól tartanak, hogy a madridi találkozó további elhúzódása már nem az eredeti célokat szolgálja.

a bécsben is közzétett nyilatkozat megfogalmazói hangot adtak szilárd meggyőződésüknek, mely szerint politikai elhatározás nélkül nem menthető meg a madridi találkozó, egyszersmind az európai enyhülési folyamat. kudarc esetén nemcsak az enyhülési politika, hanem az egész kontinens szempontjából is kiszámíthatatlan folyamatokkal kellene számolni - fejeződik be a hat európai semleges és el nem kötelezett kormányfőinek közös felhívása.

sz/hi ha ország

15.37 180483 1592

fi

-.-

sk0039 4 230 mtik1042

madridi találkozó /1. rész/

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1983. április 18. /mti/ - vasárnap és hétfőn a madridi repülőtérre sorra érkeztek a küldöttségek az európai béke és együttműködés kérdéseivel foglalkozó találkozóra, amely - három hetes tavaszi szünet után - kedden teljes üléssel folytatja munkáját. a magyar delegáció, varga istván nagykövettel az élén, már szintén a spanyol fővárosban tartózkodik.

a konferenciához közel álló körökben egyöntetű a vélemény: a jelenlegi tárgyalási sorozat a találkozó végső kimenetele szempontjából döntőnek bizonyulhat. a semleges és el nem kötelezett országok ez év március közepén olyan megújított záródokumentum-tervezetet terjesztettek be, amely - kölcsönös politikai jóakarattal - elvezethet a végső megegyezéshez.

a konferencia asztalán fekvő tervezet összesítette az eddig elért eredményeket, amelyek a helsinki folyamat továbbvitelét segítik. a javaslat jó alapot szolgáltat ahhoz, hogy javuljanak a különböző társadalmi berendezkedésű országok államközi kapcsolatai. segíti az európai együttműködést gazdasági, politikai, kulturális téren, a humanitárius, a tájékoztatási kérdésekben egyaránt. ugyanakkor konkrét időpontokat és helyszíneket ajánl a helsinki folyamat továbbvitelének megtárgyalására. javasolja, hogy ez év őszén üljön össze az összeurópai leszerelési konferencia.

a megújított tervezetet általában pozitív dokumentumként kezelik madridban. e javaslatot alapul véve a szocialista országok - a találkozó több más résztvevőjével együtt - azon fáradoznak, hogy a kedvező tárgyalási légkör fenntartásával a madridi találkozó eredményesen és ésszerű határidőn belül fejeződjék be. folyt./

ky/jp ha

15.54 180483 1724

fi

-.-

sk0040 4 230 mtik1043

madridi találkozó - /2.rész/

a madridban tartózkodó küldöttségek többségénél kedvező visszhangra talált a varsói szerződés tagállamai külügyminisztereinek legutóbbi javaslata, hogy a záródokumentumot külügyminiszteri szinten fogadják el.

a vsz országainak prágai nyilatkozata ismeretesen újból megerősítette: a szocialista államokban megvan a politikai jóakarát a még vitatott kérdések kompromisszumos áthidalására, a találkozó sikeres befejezésére. ugyanakkor határozottan ellenzik a konferencia szándékos elhúzásának minden formáját.

ez az alapállás azért is fontos, mert egyes nato-tagországok küldöttségei - az előzetes hírek szerint - újabb mesterséges akadályokat szándékoznak gördíteni a találkozó mielőbbi sikeres befejezése elé.

ky/hi ha

16.01 180483 0782

--

sk0041 4 230 mtik1044

illyés - visszhang - 2

párizs, 1983. április 18. /mti/ - a l, humanité hétfőn andré wurmsér hosszabb cikkét közölte illyés gyuláról. wurmsér részletesen méltatta illyés munkásságát, szólt arról a kapcsolatáról, amely franciaországhoz fűzte. rámutatott, hogy illyés fiatal korában párizsban élt és szoros barátságot kötött a francia szürrealistákkal, és a munkásokkal, mivel maga könyvkötő munkásként dolgozott. magyarországra hazatérve sem feledkezett meg franciaországról: nagy francia költők verseit ültette át magyar nyelvre, majd 1942-ben több neves magyar költővel együtt kiadta a francia költészet antológiáját. előszavában azt írta: a francia nép iránti hálából teszik ezt, franciaország történetének e nehéz időszakában.

wurmsér hangsúlyozta: franciaországban senki sem mondott köszönetet ezért illyésnek s ma sokan azt sem tudják, hogy a nagy költő és író örökre elhallgatott. „kedves gyula, sok mulasztást kell jóvátennünk veled szemben, - írta végül wurmsér.

Fi

bonn, /mti/ - két nyugatnémet lap tudósított hétfőn illyés gyula haláláról. „a magyar irodalom nagy öregje volt, - írta a frankfurter rundschau, „a jelen legnagyobb magyar költője halt meg, - hangzott a die welt nekrológja. mindkét nyugatnémet lap részletesen ismertette illyés gyula életutját és művészetét.

róma, /mti/ - umberto albini olasz költő, egyetemi tanár vasárnap a la stampában négyhasábos nekrológban emlékezett meg illyés gyuláról. vázolta illyés életutját, a költő emberi és művészi pályája során meghatározónak tekintett fordulópontokat. kiemeli, hogy 1919-ben vörös katona volt, a párizsi emigráció éveiben tanult és dolgozott, majd azért tért haza, hogy „a parasztok szenvedésének és reményének tolmácsolója legyen, „mint a nyugat szerkesztője, igyekezett maga köré gyűjteni a haladó értelmiséget, a német megszállás idején illegálisba kényszerült. 1945-ben, a nemzeti parasztpárt listáján képviselővé választották, 1950-ben azonban visszavonult a politikától.

1961-ben a társadalmi elkötelezettségű illyés metafizikai kérdések felé fordult. ezután megjelent kötetei egyfajta számadást jelentenek, önmagával folytatott vitát forradalomról, emberségről. az olasz költő méltatja illyést, az esszéírót, a drámaíró, a hazája jelenének és jövőjének gondos figyelőjét is. végül két illyés-verset közölt saját fordításában.

washington /mti/- a ^{the}washington post hétfői számában rövid közleményben számolt be illyés gyula haláláról, megjegyezvén, hogy a 80 esztendőes magyar író és költő nemzetközi hírnévnek örvendett.

ds, fkj, kir br lb sj

16.07 180483 2583

--

sk0042 4 230 mtik1045

bejruti merénylet

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrút, 1983. április 18. /mti/ - nagyerejű bomba robbant hétfőn a déli órákban az egyesült államok bejrúti nagykövetségénél. nem végleges adatok szerint legalább husz halottja és negyven sebesültje van a merényletnek, amelyért az iszlám szent háború elnevezésű illegális szervezet vállalta a felelősséget. ugyanez a csoport volt a többnemzetiségű haderőhöz tartozó amerikai tengerészgyalogosok ellen végrehajtott kézigránátos támadás szerzője is.

Fi

1983.04.18.

az áldozatok többsége a ^{nagy} követséget védő biztonsági személyzet tagjai, vízumkérő libanoni állampolgárok, valamint a környéken közlekedő járókelők, autósok közül került ki. öt amerikai tengerészgyalogos holttestét találták meg. robert dillon nagykövet a robbanás időpontjában nem tartózkodott a követségen.

a hétszintes épület keleti szárnya összeomlott és a többi része is súlyosan megrongálódott, a robbanás nagy tüzet okozott. ezért feltételezések szerint még sokkal több halott és sebesült lehet a romok alatt. a bejrúti falangista rádió jelentése szerint a kamikaze-akció úgy zajlott le, hogy egy diplomáciai rendszámú, 150 kiló robbanóanyagot tartalmazó gépkocsi vezetője nagy sebességgel behajtott a követség kapuján.

amin gemajel libanoni elnök utasítására a hadsereg és a rendőrség körülzárta a merénylet térségét és azonnali vizsgálatot indított. a robbanást követően amerikai hadihajók jelentek meg a tengerparton álló követségi épülettel szemben. a sebesültek elszállításában amerikai helikopterek is részt vettek.

a merénylet időpontjában a libanoni fővárosban tárgyalt philip habib amerikai elnöki megbízott. az előző este, mint arról beszámoltunk, a bejrútban tartózkodó multinacionális erők francia és amerikai egységeit érte fegyveres támadás.

camille chamoun volt köztársasági elnök, a falangista-liberális pártszövetség vezetője az egyesült államok közel-keleti és libanoni politikáját ellenző csoportokat tette felelőssé a merényletért.

bz/ge ha

16.17 180483 2034

Fi

--

1983.04.18.

sk0043 4 230 mtik1046

bejrúti robbanás 2.

washington, 1983. április 18. /mti/ - reagan amerikai elnök a bejrúti amerikai nagykövetségen történt robbanás hírére azonnal összehívta nemzetbiztonsági tanácsát a fehér házba.

robert dillon, a bejrúti amerikai nagykövet mintegy fél órával a robbanás után telefonon arról tájékoztatta a külügyminisztériumot, hogy a robbanás következtében sem ő, sem közvetlen munkatársai nem sérültek meg. philip habib és morris draper amerikai különmegbízottak a robbanás idején nem tartózkodtak az épületben, amelynek konzuli osztálya dillon szerint „teljesen megsemmisült,..

br/so ha

16.19 180483 0621

--

sk0044 4 230 mtik1047

mittag bommban /tudósítói/

bonn, 1983. április 18. /mti/ - a nemzetközi helyzet, a genfi tárgyalások és a két német állam viszonya állt azoknak a megbeszéléseknek a középpontjában, amelyeket günter mittag, a német szocialista egységpárt kb politikai bizottságának és az ndk államtanácsának tagja folytatott hétfőn bommban vezető nyugatnémet politikusokkal.

günter mittag, valamint hans-jochen vogel, a német szociáldemokrata párt és wolfgang mischnick, a szabaddemokrata párt parlamenti frakciójának elnöke tárgyalásaikon sikraszálltak azért, hogy az európai közép-hatótávolságu fegyverek korlátozásáról folyó genfi tárgyalások sikeresen fejeződjenek be az egyesült államok és a szovjetunió között.

wolfgang mischnick ezen túlmenően szorgalmazta, hogy a két német állam pozitívan fejlődő gazdasági kapcsolataiban a jövőben nagyobb részt vállaljanak a kis- és középvállalatok.

az ndk-beli politikust hétfőn délután fogadta otto lambsdorff nyugatnémet gazdasági miniszter is.

Fi

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

günter mittag nyugatnémet tárgyalópartnerei kivétel nélkül sürgették, hogy az ndk adjon kielégítő felvilágosítást a 43 éves rudolf burkert nyugatnémet állampolgárságu gépkocsivezető néhány nappal ezelőtt, a drewitzi átkelőhelyen bekövetkezett haláláról.

fkj/jp ha

16.24 180483 1384

..-

sk0045 4 230 mtik1048

gettó-évforduló

varsó, 1983. április 18. /mti/ - varsóban hétfőn adam lopatka miniszter, az állami egyházügyi hivatal vezetője ünnepélyesen átadta az izraelita felekezet képviselőinek a belvárosban levő zsinagógát, amelyet a varsói gettófelkelés 40. évfordulójára restauráltak állami költségen. az ünnepségen a kormány képviselőin kívül több külföldi vendég is jelen volt - köztük a tel aviv-i főrabbi - és megjelent a lengyel katolikus püspöki kar képviselője is.

varsóban a második világháború előtt 700 izraelita kegyhely volt, a hétfőn átadott zsinagóga az egyetlen közülük, amely elkerülte a náci pusztítást.

ugyancsak hétfőn a varsói nemzeti muzeumban zsidó művészeti kiállítás nyílt, amelyen több mint 200, a xiii. századtól a második világháborúig készült műtárgyat mutatnak be. kazimierz zygulski kulturális és művészeti miniszter a megnyitón hangsúlyozta, hogy a lengyelországi zsidóság kultúrája az egész lengyel kultúra szerves részét képezi, így azt a jövőben is őrizni és széles körben ismertetni kívánják.

kn/ge ha

16.45 180483 1064

П

..-

sk0046 4 230 mtik1049

közép-amerika

gózon istván, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1983. április 18. /mti/ - a közép-amerikai válság politikai rendezésének elősegítése érdekében újabb találkozót tart kedden a panamai fővárosban kolumbia, mexikó, panama és venezuela külügyminisztere. a négy külügyminiszter tárgyalásokat folytat majd a costa rica-i, a guatemalai, a hondurasi, a nicaraguai és a salvadori diplomácia vezetőivel is.

a négy ország január második felében már kidolgozott egy közös javaslatot a közép-amerikai válság rendezésére. a contadorai javaslat néven ismertté vált kezdeményezést azonban csak nicaragua fogadta el. ugyanakkor az amerikai titkosszolgálat által kiképzett és felfegyverzett nicaraguai ellenforradalmárok január végétől kezdve nagyarányú fegyveres támadást indítottak hondurasi területről nicaragua ellen.

egy esetleges közép-amerikai háború elkerülése érdekében a négy latin-amerikai ország újabb diplomáciai erőfeszítésekre kezdett a múlt hét elején. a szóban forgó országok külügyminisztereiből álló úgynevezett contadorai csoport villámlátogatást tett a közép-amerikai államokban. kedden a múlt hét elején megkezdett tárgyalások folytatására gyűlnek össze panamavárosban. nem hivatalos értesülések szerint a contadorai csoport a közép-amerikai fegyverkezési hajszára megfékezését, a katonai tanácsadók közép-amerikából történő kivonását és a határok nemzetközi ellenőrzését fogja javasolni.

az újabb diplomáciai erőfeszítésekkel egyidőben a hondurasi hadsereg folytatja a nicaragua elleni provokációkat. a nicaraguai külügyminisztérium közleménye szerint vasárnap két hondurasi partvédelmi hajó megtámadott egy nicaraguai járőrhajót a fonseca-öbölben. a nicaraguai hajó legénységéből négy tengerész megsebesült a támadás során.

go/so ha

16.51 180483 1797

П

..-

sk0047 4 230 mtik1050

vietnami közlemény

hanoi, 1983. április 18. /taszsz,afp/ - a kínai csapatok április 17-én újabb fegyveres provokáció sorozatot hajtottak végre a vietnami határon - jelentette a vna. a vietnami hírgyűjtés szerint a határmenti tartományok ellen indított kínai támadás következtében több helyi lakos életét veszítette, néhányan megsebesültek.

a kínai tüzérség lőtte ha tuyen, lai chau és hoang lien son vietnami tartományok határmenti körzeteit. több kínai alegység hatolt be vietnami területre és lőtte a békés lakosságra.

különösen súlyos incidens történt hoang lien son tartomány miong hiong járásában, ahol a kínaiak ágyu- és aknavetőtűz alá vették az egyik népes piacot. a támadásban életét veszítette, illetve megsebesült 16 személy; az áldozatok többsége nő és gyermek volt.

mint korábban jelentettük, a kínai tüzérség előző nap is több határmenti vietnami települést ágyuzott.

kj hf sj

17.54 180483 0932

-.-

sk0048 4 230 mtik1051

csehszlovák-palesztin

prága, 1983. április 18. /mti/ - hétfőn a prágai várban megkezdődtek a csehszlovák-palesztin hivatalos tárgyalások. a csehszlovák küldöttséget gustáv husák a cskp kb főtitkára, köztársasági elnök, a pfsz delegációját jasszer arafat a végrehajtó bizottság elnöke vezeti.

a szívélyes, baráti légkörű megbeszélésen a felek véleményt cseréltek az időszerű nemzetközi kérdésekről, kiemelt figyelmet szentelve a közel-keleti helyzet alakulásának és a palesztin kérdésnek.

gustáv husák hangsúlyozta, hogy csehszlovákia álláspontja szerint a közel-keleti konfliktus rendezésének alapvető feltétele a palesztinai arab nép törvényes jogainak érvényesítése, beleértve azt a jogát is, hogy saját független államot alapítson.

B

jasszer arafat kifejtette a pfsz álláspontját a közel-keleti válság megoldásának lehetőségeiről. köszönetet mondott azért a támogatásért, amelyet a szocialista országok nyújtanak a palesztin hazafiaknak.

a tárgyalófelek elítélték az egyesült államok politikáját, amely lehetővé teszi, hogy izrael megszegje a nemzetközi jog alapvető normáit és semmibe vegye az ENSZ-nek és más nemzetközi szervezeteknek a közel-keleti helyzet rendezése érdekében hozott határozatait. pozitívan értékelték a fezi arab csúcstervek eredményeit, valamint azokat a javaslatokat, amelyeket a Szovjetunió és a varsói szerződés tagállamai a politikai tanácskozó testület ülésén terjesztettek elő a palesztin kérdés rendezésére.

csehszlovák részről a megbeszélésen részt vett vasil bilak, a cskp kb elnökségének tagja, a kb titkára és rudolf rohlicek, a csehszlovák kormány elnökhelyettese. a palesztin küldöttség tagja ahmed szidki el-tadzsan és hani al-hasszan a pfsz végrehajtó bizottságának tagjai.

gr/ge ha

18.17 180483 1778

-.-

sk0049 4 230 mtik1052

seveso - per

róma, monza, 1983. /reuter/ap/taszsz/ - az olaszországi monzában hétfőn - a vádlottak távollétében - megkezdődött a sevesói ügy pere. ezen a fórumon a seveso kisvárosban lévő egyik svájci vegyigyár öt vezetőjét vonják felelősségre amiatt, hogy 1976-ban a gyárból származó mérgező gáz több észak-olasz faluban mérgezéseket és súlyos anyagi károkat okozott. a hétfői tárgyaláson a vádlottak ügyvédjeikkel képviseltették magukat.

a hoffmann-la roche nemzetközi korporáció részét képező svájci cég vegyigyárának vezetőit bűnös hanyagsággal és a biztonsági normák figyelmen kívül hagyásával vádolják. hét évvel ezelőtt az olaszországi seveso környékén ökológiai katasztrófát okozott a gyár: egy robbanás következtében nagy hatású mérgező gáz, dioxin került a levegőbe. a dioxint egyébként az amerikai csapatok annak idején lombtalanító vegyszerként vetették be vietnamban. a sevesói eset következtében a környéken 1 800 hektárnyi földterület fertőződött meg és vált lakhatatlanná, az állatállomány megcsappant, elpusztult a növényzet. családok százainak kellett elhagynia lakhelyét, s

T

emiatt sokan munka nélkül maradtak. a katasztrófa által okozott kár nagyságát hatvan milliárd lírára becsülik.

a bíróság a tárgyalást röviddel megnyitása után május 11-ére napolta el.

gf hf sj

18.19 180483 1321

--

sk0050 4 230 mtik1053

a brit külügyminiszter a közel-keletről

London, 1983. április 18. /mti/ - francis pym brit külügyminiszter hétfőn külföldi sajtótudósítók előtt borulató képet rajzolt a közel-keleti béke, a rendezés, sőt a tárgyalások kilátásairól. kijelentette, hogy izrael „óriási kárt”, okozott önmagának a reagan-terv azonnali visszautasításával. amennyiben a begin-kormány nem tesz eleget a reagan-tervben megjelölt feltételeknek, azaz nem hagy fel ciszjordánia gyarmatosításával és libanon megszállásával, akkor „hátat fordít az igazi és tartós béke lehetőségének”, s pozíciója „politikailag is, erkölcsileg is tarthatatlanná válik”, - mondotta a brit külügyminiszter.

pym sürgette, hogy az arabok tegyenek olyan gesztust izraelnek, amely azt „reagálásra”, kényszerítheti. ennek a formája szerinte az volna, ha az arab országok, túllépve a fezi csucsértekezlet határozatán, nyíltan elismernék izrael államát, a palesztinai felszabadítási szervezet pedig feladná „maximalista igényeit”,.

a külügyminiszter azt mondta, hogy ha nem lesznek tárgyalások, „az arabok fognak veszíteni”, „miután izrael kész tények elé állítja őket. igaz, ezzel izrael is „belátható időre”, megfosztja magát attól, hogy békét kössenek vele.

pym kitarzott amellett, hogy a reagan-tervénél nincs „realisztikusabb alap”, a tárgyalások felvételéhez. azt mondta, „nem vitatkozna”, azokkal, akik szerint a szovjetunióknak is szerepet kell juttatni, később pedig az ensz-nek, de szerint az egyesült államok „különleges szerepét”, pillanatnyilag más nem pótolja. hozzátette: amerika befolyásának „próbája”, az lesz, sikerül-e távozásra bírnia az izraelieket libanonból.

B

a miniszter támogatást ígért az egyesült államoknak, ugyanakkor némiképp elkülönítette a brit kormány szerepét, mondván, hogy london nemcsak izraelieknél és araboknál, hanem az egyesült államoknál is érvényesíteni kívánja „befolyását”, - ami több, mint egyszerű támogatás. utalt rá, hogy a thatcher-kormánynak jelentős szerepe volt a közös piac közel-keleti álláspontjának ujjrörögztésében, a velencei nyilatkozat megerősítésében. megjegyezte: nyugat-európa számára a pfsz megítélésében mérvadó, hogy „a palesztinok döntő többsége a pfsz-t tekinti képviselőjének”,.

ae/so ha

18.31 180483 2260

--

sk0051 4 230 mtik1054

esti várható a szerkesztőségek tájékoztatására

budapest, 1983. április 18. /mti/

- szovjet mezőgazdasági tanácskozás - andropov-beszéddel
- magyar gazdasági napok franciaországban
- cuellar stockholmban
- thaiföldi választások
- salvadori hadügyminiszter lemondása
- bejruti robbantás - fejlemények
- trilaterális bizottság ülése rómban
- rövid hírek

kj hf pi

18.45 180483 0426

--

sk0052 4 230 mtik1055

mezőgazdasági tanácskozás - andropov /1.rész/

moszkva, 1983. április 18. /mti/ - a szovjet mezőgazdaság fejlesztéséről, az élelmiszerprogram megvalósításáról tartottak tanácskozást hétfőn az szkp központi bizottságában a szövetséges köztársaságok kommunista pártjai központi bizottságai, a területi és határterületi pártbizottságok első titkárainak részvételével. az értekezleten felszólalt jurij andropov, az szkp központi bizottságának főtitkára is.

beszédében hangsúlyozta, hogy az szkp kb politikai bizottsága és titkársága figyelmének középpontjában az 1982 novemberében megtartott kb-ülés határozatainak végrehajtása áll. a pártnak a vezető testületei különösen nagy hangsúlyt helyeznek a munkastílus javítására, a döntésvégrehajtás ellenőrzésének erősítésére, a párt-, az állami- és a munkafegyelem javítására. ez a törekvésük találkozott a kommunisták, valamennyi dolgozó egyetértésével, és kedvező hatással volt a termelésre. az első negyedévben a szovjet ipar 102 százalékra teljesítette az értékesített végtermék előállítására vonatkozó tervét. a múlt év első negyvévéhez képest az ipari termelés mennyisége 4,7 százalékkal nőtt. az év első három hónapjában a munkatermelékenység 3,9 százalékkal emelkedett, míg a múlt év ugyanezen időszakában a növekedés csak 1,5 százalékos volt.

fontos, hogy az alapvető közgazdasági mutatók javulásának irányzata gyorsuljon - hangsúlyozta andropov. - ezt szolgálják a tervezői tevékenység javítására, a gazdasági mechanizmus tökéletesítésére, a több és jobb minőségű termék előállításában való érdekeltség növelésére már kidolgozott, vagy most kidolgozás alatt álló intézkedések.

jurij andropov részletesen szólt a szovjet mezőgazdaság fejlődéséről, az előtte álló feladatokról. emlékeztetett az szkp xxvi. kongresszusán a mezőgazdaság fejlesztése érdekében hozott határozatokra, a központi bizottság múlt év májusi, az élelmiszerprogramot jóváhagyó ülésére aláhuzva, hogy a fontos, nagy horderejű döntések önmagukban még nem hoznak eredményt, azokat szervezetten, az erőforrásokat mozgósítva végre is kell hajtani. /folyt./

fl-kr/ge ha
18.56 180483 2118

B

--

sk0053 4 230 mtik1056

mezőgazdasági tanácskozás - andropov /2.rész/

a mezőgazdaságban ma még bonyolult a helyzet - mondotta andropov. - ebben természetesen érezteti hatását a kedvezőtlen időjárás is, amely az utóbbi években valósággal üldöz bennünket. vannak azonban, akik e körülmények között is keresik és megtalálják a nehézségek legyőzésének, a mezőgazdasági termelés növelésének lehetőségét - mások viszont a kedvezőtlen körülményekre hivatkozva próbálják igazolni súlyos mulasztásaikat. az szkp kb véleménye szerint tevékeny munkával kell legyőzni a nehézségeket, gyorsítani a mezőgazdaság fejlődésének, az élelmiszerprobléma megoldásának ütemét.

először is a jelenleginél magasabb, tartósan jó terméseredményeket kell elérni. ehhez a jelenleginél korszerűbb termesztési módszerekre van szükség, amelyek már rendelkezésre is állnak, csupán széleskörű bevezetésük halad túlságosan lassu ütemben.

gyakran hivatkoznak arra, hogy a gazdaságokban nincs elegendő traktor, kombajn és más gép. az szkp központi bizottsága és a szovjetunió minisztertanácsa a közelmúltban közös határozatot is hozott, amelynek értelmében tovább javítják a mezőgazdasági üzemek műszaki ellátottságát. ám a meglévő anyagi-műszaki bázis is lehetővé teszi a jelenleginél sokkal jobb mezőgazdasági eredmények elérését, csak ezt a lehetőséget nem mindig használják ki hatékonyan. /folyt/

fl-kr/ge ha

19.02 180483 1383

--

sk0054 4 230 mtik1057

bejruti merénylet 3.

bejrut, 1983. április 18. /mti/ - a mentési munkálatok előrehaladtával óráról órára növekszik az egyesült államok bejruti nagykövetsége ellen elkövetett hétfői bombamerénylet áldozatainak száma. kórházi adatok szerint a késő délutáni órákig harminc halottat és hetven sebesültet szállítottak el a robbanás színhelyéről.

B

a korábbi hírekkel ellentétben robert dillon amerikai nagykövet is az épületben tartózkodott, de sértetlenül uszta meg a merényletet. a bejrutban időző philip habib amerikai különmegbízott és helyettese, morris draper a nagykövetségtől távol folytatta tárgyalásait.

az áldozatok egy részét a tengerbe hajította a robbanás ereje. a robbanás súlyos károkat okozott a környező épületekben és sok gépkocsi is kiégett, elpusztult.

bz/ge ha

19.05 180483 0810

--

sk0055 4 230 mtik1058

mezőgazdasági tanácskozás - andropov /3.rész/

ahhoz, hogy a földművelés hatékonyabbá váljon, biztosítani kell a kolhozok és szovhozok állandó szakember-utánpótlását, ami nem egyszerű feladat. ahhoz, hogy ez a gond megoldódjon, a korábinál jóval több lakást, iskolát, egyéb kulturális létesítményt, szolgáltató üzemet kell építeni a falvakban. e célok elérésére jelentős beruházási összegeket szántak, s a siker most azon múlik, hogy milyen kezdeményező készséget tanúsítanak, hogyan tudják megszervezni a végrehajtást a helyi szervek - mondotta az szkp kb főtitkára.

a mezőgazdaság előtt álló feladatok nagy, és sok szempontból újszerű követelményeket támasztanak az irányító munkát végzőkkel szemben. ezért gondoskodni kell arról, hogy ezeknek az embereknek a látóköre egyre szélesebbé váljon, szakismereteik gyarapodjanak. haladéktalanul és igen gondosan fel kell mérni, hogy a káderképzés és továbbképzés jelenlegi rendszere mennyiben felel meg a jelenlegi követelményeknek, és intézkedéseket kell hozni a továbbfejlesztés érdekében.

a korábbiaknál jóval nagyobb követelményekkel kell szembenéznük nemcsak a központi irányítószerveknek, hanem a köztársasági, a határterületi és a területi pártbizottságoknak is. megnőtt ezeknek a szervezeteknek az élelmiszerprogram végrehajtásáért viselt felelőssége. ezt azért is érdemes hangsúlyozni, mert néhány vezető ahelyett, hogy aktívan dolgozna, idejében megoldaná a felmerült problémákat, jobban felhasználná a helyi tartalékokat és lehetőségeket, igyekszik sok gondot az állam vállára rakni. sok köztársaságban, területen és határterületen nem használják ki teljes mértékben azokat a helyi

Б

lehetőségeket, amelyek lehetővé tennék a lakosság élelmiszer-ellátásának javítását. ez elsősorban a lakosság háztáji kisegítő gazdaságaiban rejlő lehetőségekre vonatkozik. elfogadhatatlan az az állapot, hogy sok falun élő család semmiféle állatot sem tart. az élelmiszer-ellátásban komoly támaszt jelenthetnek az ipari üzemek kisegítő gazdaságai is, amelyeknek azonban sok helyen nem szentelnek kellő figyelmet - állapította meg jurij andropov. /folyt./

fl-kr/ge ha

19.14 180483 2132

--

sk0056 4 230 mtik1059

mongol-ndk tárgyalások

berlin, 1983. április 18. /taszsz/ - hétfőn berlinben megkezdődtek a hivatalos tárgyalások willi stoph, az nszép kb politikai bizottságának tagja, az ndk miniszterelnöke és dzsambin batmönh, a mongol népi forradalmi párt kb politikai bizottságának tagja, a mongol népköztársaság minisztertanácsának elnöke között.

a felek áttekintik a két ország együttműködése elmélyítésének lehetőségét és megvitatják a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit.

pc hf pi

19.15 180483 0503

Б

--

sk0057 4 230 mtik1060

mezőgazdasági tanácskozás - andropov beszéde /4.rész/

az szkp kb főtitkára beszéde végén a politikai bizottság nevében meggyőződését fejezte ki, hogy a szovjetunió minisztériumai és országos főhatóságai, a helyi párt- és állami szervek a mezőgazdaság előtt álló feladatok sikeres megoldása érdekében javítani fogják szervezői és politikai munkájukat.

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására

a taszsz-nak a tanácskozás részvevőiről adott felsorolása szerint az értekezleten konsztantyin csernyenko kivételével részt vett az szkp kb politikai bizottságának valamennyi tagja és póttagja, a központi bizottság valamennyi titkára.

fl-kr/ge ha

19.15 180483 0726

--

sk0058 4 230 mtik1061

rövid hírek

szovjet küldöttség varsóban

varsó, 1983. április 18. /mti/ - szovjet küldöttség érkezett hétfőn varsóba a két ország közötti barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírásának 38. évfordulójával kapcsolatos ünnepségekre. a delegációt georgij beregovoj, a szovjetunió űrhajósa, a szovjet-lengyel baráti társaság központi vezetőségének elnöke vezeti.

van li - szihanuk

peking, 1983. április 18. /mti/ - van li kínai minisztereelnökhelyettes, aki csao ce-jang távollétében az ügyvezető minisztereelnöki tiszte is ellátja, hétfőn pekingben fogadta norodom szihanukot, a magát koalíciónak nevező kambodzsai ellenzéki csoportosulás vezetőjét. van li dicsérte szihanuknak azt az elhatározását, hogy „hamarosan visszatér kambodzsába, hogy „további támogatást nyújtson a vietnam-ellenes küzdelemhez,„ szihanuk méltatóan szólt arról, hogy kina fegyverszállítványokkal is

támogatja a többi között a „vörös khmerek,„ a kínai szállítmányok thaiföld közvetítésével jutnak el a címzetthez. szihanuk vasárnap érkezett phenjanból pekingbe.

jugoszláv -csehszlovák katonai

prága, 1983. április 18. /ctk/ - branko mamula tengernagy, szövetségi nemzetvédelmi titkár /miniszter/ vezetésével hétfőn jugoszláv katonai küldöttség érkezett hivatalos, baráti látogatásra prágába. a küldöttséget martin dzur hadseregtábornok, csehszlovákia nemzetvédelmi minisztere és más vezetők fogadták a prágai repülőtéren.

szovjet üdvözlét -chilei szocialisták

moszkva, 1983. április 18. /taszsz/ - az szkp kb táviratban üdvözölte a chilei szocialista pártot megalakulásának 50.évfordulója alkalmából. az szkp kb méltatja azt a harcot, amelyet a chilei szocialista párt a többi baloldali erővel együtt folytat a katonai-fasiszta junta mielőbbi megdöntéséért, a chilei demokrácia helyreállításáért.

nc-kn -ts hf pi

19.21 180483 1881

--

sk0059 4 230 mtik1062

párizs magyar napok /1. rész/

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1983. április 18. /mti/ - hétfőn délután a párizsi kereskedelmi és iparkamarában megnyitották a magyar gazdasági és műszaki napokat, amelyeket lázár györgy és pierre mauroy minisztereelnökök védnökségével, marjai józsef minisztereelnök-helyettes és edith cresson francia külkereskedelmi és idegenforgalmi miniszter elnökletével rendeznek. a napok keretében magyar szakemberek előadásokat tartanak gazdaságpolitikánk kérdéseiről s a magyar iparnak az új technológiák terén elért eredményeiről.

a megnyitó ünnepségen részt vett a francia gazdasági élet számos vezető képviselője. philippe clément-nak, a párizsi kereskedelmi és iparkamara elnökének megnyitó szavai után marjai józsef minisztereelnök-helyettes mondott beszédet. rámutatott, hogy a

D

magyar-francia gazdasági kapcsolatok gyorsabb fejlődését eddig egymás jobb ismeretének hiánya is hátráltatta s a rendezvény-sorozat éppen ezen kíván segíteni. kölcsönösen keresni kell az utakat és módokat a kapcsolatok fejlesztésére. úgy véli, ehhez mindkét részén megvan az akarat. a világgazdaság most új kihívást intéz az országokhoz s a legtöbb lehetőség az együttműködésre az új technológiák közös kidolgozásában és alkalmazásában mutatkozik. magyarországnak nincsenek különleges kívánságai, hanem az egyenlőség és a kölcsönös előnyök alapján való együttműködésre törekszik, hangoztatta a kormány elnökhelyettese. /folyt./

ds/so ha

19.22 180483 1489

--

sk0060 4 230 mtik1063

párizsi magyar napok /2. rész/

beck tamásnak, a magyar kereskedelmi kamara elnökének, henry baquiasnak, a francia külgazdasági kapcsolatok vezérigazgatósága vezetőjének és nyerges jánosnak, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetőjének felszólalásai után medgyessy péter pénzügyminiszterhelyettes tartott előadást a vegyes kereskedelmi és iparvállalatok kérdéseiről.

x x x

marjai józsef miniszterelnök-helyettes hétfőn megbeszélést folytatott gabriel ventéjol-lal, a francia gazdasági és szociális tanács elnökével, majd renaud de la geniere-rel, a banque de france kormányzójával. délben jacques stern-nel, a cii-honeywell, a legnagyobb francia elektronikai vállalat elnök-vezérigazgatójával és vezető munkatársaival tárgyalt.

délután marjai józsef edith cresson miniszternél tett látogatást. a két ország közötti kereskedelem időszerű kérdéseit tárgyalták meg s megállapodtak a további teendőikben.

x x x

D

beck tamás hétfőn megbeszélést folytatott philippe clément-tal, - a párizsi kereskedelmi és iparkamara elnökével s és a kamara három alelnökével. a megbeszéléseken arról volt szó, hogy a két kamara a maga eszközeivel hogyan segíthetné elő a magyar-francia gazdasági kapcsolatok fejlesztését. philippe clément május második felében budapestre látogat e megbeszélések folytatására.

ds/so ha

19.27 180483 1467

--

sk0061 4 230 mtik1064

Lengyel kormány - püspökök

varsó, 1983. április 18. /mti/ - varsóban hétfőn ülést tartott a kormány és a püspöki kar képviselőiből álló vegyesbizottság. a tanácskozás résztvevői értékelték az előkészületeket ii. jános pál pápa júniusi lengyelországi látogatására, és elfogadták a látogatás részletes programját.

a programot a közeljövőben nyilvánosságra hozzák.

kn/so ha

19.27 180483 0397

--

sk0062 4 230 mtik1065

hollings

washington, 1983. április 18. /mti/ - az atomfegyverek befagyasztásának, a fegyverkezési hajtsza megállításának programjával kívánja elnyerni a demokrata párt elnökjelöltségét ernest hollings, dél-karolinai szenátor.

hollings hétfőn a demokrata elnökjelöltségi várományosok közül ötödikként jelentette be hivatalosan szándékát, hogy jelölteti magát. ezen a héten hasonló bejelentésre készül john glenn szenátor, a volt amerikai űrhajósa is, akit walter mondale volt alelnök mögött a második legfontosabb esélyesnek tekintenek a demokratapárti elnökjelöltség megszerzésére.

n

a the washington post és az abc televízió legutóbbi felmérése szerint reagan elnök jelenleg valamelyest megelőzi népszerűség tekintetében valamennyi lehetséges demokratapárti jelöltet.

... br/ge ha

19.33 180483 0809

-.-

sk0063 4 230 mtik1066

iraki atomközpont - konferencia

bécs, 1983. április 18. /taszsz/ - hétfőn bécsben megkezdte tanácskozását az az ensz szakértői testület, amely megvizsgálja, milyen következményekkel járt az iraki békés célú nukleáris létesítmények ellen 1981. júniusában intézett izraeli légitámadás.

az ensz-közgyűlés 37. ülészakánának határozata értelmében a csoport munkájában a szovjetunió, az egyesült államok, jugoszlávia, india, svájc, és nigéria szakértői vesznek részt. a szakértői bizottság jelentést készít az ensz-közgyűlés szeptemberben kezdődő 38. ülészaká számára.

a világ országainak többsége annak idején határozottan elítélte az iraki nukleáris kutatóközpont izraeli lebombázását és megállapította, hogy ezzel az akcióval izrael megsértette az ensz alapokmányában foglalt elveket, valamint a nemzetközi jog normáit.

mint a tanácskozás résztvevői rámutattak: a nukleáris létesítmények biztonságának kérdése rendkívül időszerű és fontos, hiszen ez közvetlenül összefügg az atomháború elkerülésének problémájával.

pc hf pi

19.51 180483 1060

-.-

11

sk0064 4 230 mtik1067

rövid hírek

földrengés

bejrut, 1983. április 18. /upi/ - a richter-skála szerint 4,3 erősségű földrengés rázta meg vasárnap irán déli részét. az irna iráni hírügynökség hétfői beszámolója szerint áldozatokról és anyagi károkról egyelőre nem érkezett jelentés.

betörők a szennyvíz csatornából

párizs, 1983. április 18. /ap/ - a szennyvíz csatornából érkeztek, áttörték a pince falát és 550 ezer dollár értékű aranyékszerrel távoztak a betörők egy párizsi ékszerüzletből. a hétvégén elkövetett rablást csak hétfőn reggel fedezték fel, amikor kinyitották a belvárosi üzletet. a rendőrség szerint a tettesek „valódi profi munkát végeztek,„

eltűntek az aranyrudak

koppenhága, 1983. április 18. /ap/ - montevideo és new york között valahol eltűnt egy 46 aranyrudat tartalmazó szállítmány. az sas skandináv légitársaság hétfőn jelentette be, hogy április 8-án montevideóban egy repülőgépükön több nemesfém szállítmányt indítottak utnak és az említett „aranycsomagot,„ kivéve a többi rio de janeiron, lisszabonon és koppenhágán keresztül meg is érkezett new yorkba. a légitársaság képviselője szerint egyelőre nem tudni, hogy a 46 aranyrud elveszett, vagy ellopták.

pc hf pi

19.52 180483 1222

11

-.-

kül

- 54 -

1983.04.18.

sk0065 4 300 mtik1068

thaiföldi választások

bangkok, 1983. április 18. /upi/reuter/ - hétfőn thaiföld-szerte befejeződtek az általános parlamenti választások, amelyeken 14 politikai párt jelöltjei indultak a törvényhozás alsóházának 324 képviselői helyéért. négy éve nem voltak általános választások thaiföldön, s a hadsereg számos vezetője most is „beavatkozással„ fenyegetődzött, ha az eredményeket nem találják majd megfelelőnek. a választási eredmény hivatalos kihirdetését keddre várják.

a legtöbb szavazat várományosa, a szociális akciópárt vezetője, kukrit pramodzs hétfőn máris felkérte prem tinszulanond tábornokot, a jelenlegi miniszterelnököt, hogy vállalja további négy évre a kormányfői teendőket. jelezte, hogy pártja nem számít abszolút többségre a parlamentben s ezért szívesen részt venne egy tinszulanond vezette koalícióban. helyi elemzők felhívják a figyelmet arra, hogy a legtöbb szavazatra számító politikai pártok már a választási kampány vége felé enyhítették hadsereg-ellenes jelszavaikat, valószínűleg azzal a céllal, hogy csökkentsék egy esetleges katonai puccs veszélyét a választások utáni időszakban.

sg hf pi

20.00 180483 1145

-. -

sk0066 4 230 mtik1069

a szerkesztőségek figyelmébe!

az mtik1010 sz. hírünk 2. bekezdésének 2. sorában viktor iszakov funkciója helyesen a washingtoni szovjet nagykövetség követ-tanácsosa

az mtik1011 sz. hírünk 2. bekezdése 2. sorában a szöveg helyesen... a szovjetunió sam-5-ös rakétákat adott....

pi

20.02 180483 0303

P

-. -

kül

- 55 -

1983.04.18.

sk0067 4 230 mtik1070

Lengyel operatív csoportok

varsó, 1983. április 18. /mti/ - lengyelországban újabb országos ellenőrzést kezdenek szerdán a katonai operatív csoportok - jelentette be hétfőn este egy egyenruhás bemondó a varsói központi televízióban. az akció, amelyet wojciech jaruzelski hadsereg-tábornok, a nemzeti megmentés katonai tanácsának elnöke rendelt el, egy hétig tart, s egyik fő célja az, hogy megállapítsák: mi és hogyan valósult meg a legutóbbi, novemberben tartott országos szemle során meghatározott helyi feladatokból.

a katonai csoportok, amelyek munkája valamennyi városra és a községek többségére kiterjed, igénybe veszik a helyi társadalmi szervezetek és önkormányzati szervek képviselőinek segítségét is. nagy figyelmet fordítanak a takarékosági program végrehajtására, s gondoskodnak arról, hogy a pozitív példák széles körben ismertté váljanak - hangsúlyozta a közlemény.

kn/so pi

20.36 180483 0915

-. -

sk0068 4 300 mtik1071

rogers

párizs, 1983. április 18. /mti-upi/ap/ - franciaország, bár nem tagja az atlanti szövetség integrált katonai szervezetének, egy kelet-nyugati konfliktus esetén csatlakozna a nato erőihez - jelentette ki hétfőn párizsban bernard rogers amerikai tábornok, a nato európai haderőinek főparancsnoka. a francia politikai erők igen gyorsan meghoznának egy ilyen döntést - állapította meg a tábornok.

rogers kijelentése kapcsán a hírügynökségek emlékeztetnek az egyesült államok és franciaország többször hangoztatott álláspontjára, miszerint a genfi szovjet-amerikai tárgyalásokon nem lehet figyelembe venni a francia és a brit közepes hatótávolságú rakétákat, mert azok ugymond függetlenek a nato-tól.

a tábornok beszámolt arról is, hogy a nato főparancsnokságnak ugyanolyan jó a kapcsolata francois mitterrand szocialista párti kormányzatával mint az előző francia vezetéssel volt.

B

a szerkesztőségek tájékoztatására!

rogers véleménye szerint a varsói szerződés esetleges támadása alkalmával a franciák valószínűleg egy 50 ezer fős kontingenst vetnének be az nszk-ban valamint azt a gyorsan mozgósítható erőt, melynek fejlesztése jelenleg van folyamatban.

„ a kelet-nyugati kapcsolatok megromlásához hozzájárult, hogy nincs személyes kapcsolat a keleti és a nyugati vezetők között. én nagyon szívesen leülnék tárgyalni kulikov marsallal, a varsói szerződés erőinek főparancsnokával, - jelentette ki rogers. a tábornok egyik tanácsadója szerint rogers több ízben találkozót javasolt kulikovnak, de választ nem kapott.

pc hf pi

20.41 180483 1620

-. -

sk0069 4 230 mtik1072

bejruti merénylet - 4.

washington, 1983. április 18. /mti/ - reagan amerikai elnök hétfőn délután, az amerikai békehadtest önkénteseivel találkozáskor megerősítette, hogy a bejruti áldozatok között amerikai tengerészgyalogosok is voltak. barry goldwater szenátor az amerikai csapatok azonnali kivonását követelte libanonból.

reagan nem tudott akárcsak megközelítően pontos adatokkal szolgálni a bejruti áldozatokról, csupán annyit mondott, hogy a bejruti bűncselekmény számos sebesült és halálos áldozatot követelt, akik között minden valószínűség szerint amerikaiak is voltak. az elnök emellett csak azt tartotta szükségesnek aláhuzni, hogy az egyesült államok folytatni fogja „a béke lehetőségeinek kutatását, libanonban. reagan ugyanezt válaszolta gemajel libanoni államfő hétfői részvétlénvételére is, hangoztatva, hogy philip habib és morris draper amerikai diplomáciai megbízottak tovább folytatják a csapatkivonási egyezményrel kapcsolatos tárgyalásaikat.

az amerikai szenátusban a véres bejruti incidens vegyes visszhangot keltett. goldwater arizonai szenátor szerint az amerikai tengerészgyalogosokat azonnal ki kell vonni a térségből, ahová eredetileg legfeljebb egy hónapra küldték őket. john tower szenátor,

D

a szenátus hadügyi bizottságának elnöke viszont éppen ennek ellenkezőjét huzta alá, s howard baker szenátor, a republikánusok szenátusi vezére is azt állította, hogy az amerikai csapatok kivonása „szerencsétlen jelzés lenne,,.

br/ge pi

20.49 180483 1489

-. -

sk0070 4 230 mtik1073

bejruti merénylet - olasz külügyminisztérium

róma, 1983. április 18. /mti/ - az olasz külügyminisztérium hétfőn este nyilatkozatban ítélte el a bejruti amerikai nagykövetség elleni merénylet felelőseit, „bármik is legyenek azok,, és teljes szolidaritásáról biztosította az egyesült államok kormányát.

olasz részről annak a meggyőződésnek adnak hangot, hogy a libanoni helyzet romlása kiszámíthatatlan következményekkel járhat a közel-keletre nézve és ennek csak akkor lehet elejét venni, ha folytatódnak a külföldi csapatok kivonásáról kezdett tárgyalások.

az olasz külügyminisztérium azt javasolta, hogy a nemzetközi erőt adó országok kormányai, valamint a libanoni kormány közti koordinációs bizottság sürgősen vitassa meg a fejleményeket.

kir/so pi

20.51 180483 0785

B

-. -

sk0071 4 300 mtik1074

salvadori hadügyminiszter

san salvador, 1983. április 18. /afp/ - josé guillermo garcia salvadori hadügyminiszter lemondott tisztségéről. helyére a nemzeti gárda eddigi parancsnokát, eugenio vides casanova tábornokot nevezte ki az államfő - így értesült hétfőn a salvadori fővárosban az afp francia hírügynökség tudósítója. a hírt hivatalosan egyelőre nem erősítették meg.

az afp emlékeztet arra, hogy guillermo garcia hadügyminiszter helyzete az utóbbi időben megrendült a salvadori hadseregben belül, és az amerikai kormány is rossz szemmel nézte tevékenységét.

tíz nappal ezelőtt a the new york times című amerikai napilapban cikk jelent meg, amely washingtoni kormánytisztviselőkre hivatkozva arról szólt, hogy az amerikai kormány szeretné leváltatni a tábornokot, mert az ő hanyagságának tulajdonítja, hogy a salvadori hadsereg elveszítette erkölcsi tartását és közepes harci teljesítményt nyújt. a cikkben vides casanova tábornokot is megemlégtették, mint olyan személyt, akit az amerikai kormány szívesen látna a salvadori hadügyminiszteri székben. a the new york times mindazonáltal rámutatott, hogy vides casanova kinevezése legalábbis „kényes ügy”, lenne, mivel ő annak a kegyetlen erőszakosságáról ismert nemzeti gárdának a parancsnoka, amelynek fegyveresei 1980. decemberben négy amerikai egyházi személyt is legyilkoltak.

idén januárban, mint annak idején jelentettük, a salvadori hadseregben lázadás tört ki guillermo garcia ellen. a lázadó ochoa perez ezredes ugyancsak arra hivatkozott, hogy a hadügyminiszter a felelős a partizánok térnyeréséért salvadorban. azóta több salvadori főtitest és tábornok követelte a hadügyminiszter távozását, szerintük ugyanis „erősebb kezű”, katonai vezetésre van szükség.

sg pi

20.56 180483 1771

D

--

sk0072 4 230 mtik1075

bejruti merénylet - 5.

bejrut, 1983. április 18. /mti/ - késő este is folytatódtak a mentési munkálatok az egyesült államok bejruti nagykövetségén, amely hétfőn a déli órákban súlyos áldozatokat követelő pokolgépes merénylet célpontja volt. még mindig nem végleges adatok szerint negyven a halottak és a százat is megközelíti a sebesültek száma - közölte a libanoni televízió. a romok alá temetett áldozatok kiszabadítása rendkívül nehéz és bonyolult feladat.

bz/ge pi

21.02 180483 0490

--

sk0073 4 300 mtik1076

trilaterális bizottság - 2.

róma, 1983. április 18. /mti-upi/ - a neves nyugati politikusokat és üzletembereket tömörítő ugynevezett trilaterális bizottság élesen bírálja az amerikai kormány fegyverzetellenőrzési politikáját. a bizottság hétfői római ülésén munkaokmányt terjesztett elő, s ebben javasolja az mx amerikai interkontinentális rakéták programjának elvetését, indítványozza, hogy az egyesült államok mondjon le az első atomcsapás alkalmazásának elvéről háború esetére, s szorgalmazza, hogy létesítsenek atomfegyvermentes övezeteket afrikában és a közel-keleten.

az amerikai, japán és olasz katonai szakértők által készített okmány szerint ronald reagan amerikai elnök tavaly májusi javaslatai a hadászati fegyverek korlátozására „bonyolultak, nehezen érthetőek és az egyensúly megbomlására vezethetnek”, noha a jelentés tudomásul veszi azokat a korábbi amerikai állításokat, hogy a hadászati rakéták robbanótöltetei számát tekintve a szovjetunióknak előnye lenne az egyesült államokkal szemben, az okmány készítői úgy vélik, a kérdést legjobban szovjet-amerikai tárgyalásokon lehet rendezni, amelyekben a robbanótöltetek számát korlátoznák.

a nukleáris erőegyensúly időszakában az első atomcsapással való fenyegetődés elavult és öngyilkos dolog - állapítják meg a jelentés készítői. a továbbiakban javasolják, hogy az egyesült államokban és nagy-britanniában állítsák vissza a kötelező katonai szolgálatot, növeljék franciaország szerepét a nyugat-európai katonai tervekben és korlátozzák az izraeli politika amerikai támogatását.

P7

a trilaterális /azaz háromoldalu/ bizottságnak az egyesült államok, nyugat-európa és japán mintegy 300 befolyásos politikusa, tudósa és üzleti személyisége a tagja. a kormányoktól elvileg független, magánjellegű „klub”, - mely a hatvanas években alakult meg - azt a politikai elképzelést tükrözi, hogy a nyugati világ „hárompillérűvé”, vált, s ez az egyesült államok, nyugat-európa és japán együttműködését teszi szükségessé, noha a bizottságban a tagok magánszemélyként vesznek részt, közülük többen időről- időre kormánytisztviségeket is vállalnak.

sg hf pi

21.25 180483 2143

--

sk0074 4 230 mtik1077

kohl - mitterrand

bonn, 1983. április 18. /dpa/ - helmut kohl nyugatnémet kancellár hétfőn telefonon tájékoztatta francois mitterrand francia elnököt multheti washingtoni látogatásáról.

a nyugatnémet kancellár közölte, hogy ő és az amerikai elnök pénteki találkozásának egyik központi témája volt a kelet-nyugati kereskedelem kérdése. abban állapodtak meg, hogy a vezető tőkés országok májusra összehívott williamsburgi csúcstétkezletén a keleti kereskedelem elleni szankciók nem válnak döntő kérdéssé. ismeretes, hogy franciaország határozottan ellenzi a kelet-európai szocialista országok elleni gazdasági szankciókat.

a következő francia-nyugatnémet csúcstalálkozóra május 16-17-én párizsban kerül sor. kohl margaret thatcher brit kormányfőt csütörtökön és pénteken londonban tájékoztatja, míg az olasz vezetőkkkel április 27-28-án rómban találkozik a kancellár.

pc hf pi

21.29 180483 0910

--

21

sk0075 4 230 mtik1078

zimbabwe - nemzeti ünnep

harare, addisz abeba, 1983. április 18. /dpa/taszsz/ - zimbabwe függetlensége kikiáltásának harmadik évfordulója alkalmából robert mugabe miniszterelnök vasárnap hararében beszédet mondott. bírálta a központi és helyi közigazgatásban megnyilatkozó „burzsoá tendenciákat”, és elmarasztalt egyes kormányilletékeseket és alsóbb szintű vezetőket, akik egyéni előnyökre törekedve „kizsákmányolják a tömegeket”,.

hétfőn a hararei stadionban diszszemlét tartottak, amelyen megjelent az ország elnöke, canaan banana is.

az évfordulón mengisztu hailé mariam, az etióp ideiglenes katonai kormányzó tanács /derg/ és az etióp dolgozók pártjának megszervezésére alakult bizottság /copwe/ elnöke táviratban üdvözölte canaan bananát, zimbabwe köztársasági elnökét. a táviratban mengisztu hailé mariam kifejezte meggyőződését, hogy a két ország között az antiimperialista harc közös céljain és az afrikai egység iránti elkötelezettségen alapuló együttműködés tovább erősödik a két ország népeinek érdekében.

ts hf pi

21.32 180483 1060

--

sk0076 4 230 mtik1079

román-jugoszláv tárgyalás

bukarest, 1983. április 18. /mti/ - hétfőn délután megkezdődtek a hivatalos tárgyalások nicolae ceausescu rkp-főtítkár, román elnök és mitja ribicsics, a jksz kb elnökségének elnöke között. ribicsics - mint jelentettük - a délelőtti órákban érkezett baráti munkalátogatásra bukarestbe.

a tárgyalást - írja az agerpres román hírügynökség - a meleg barátság, a teljes megértés és a kölcsönös tisztelet jellemezte. mindkét részről meggyőződésüket fejezték ki, hogy a jelenlegi magasszintű találkozó a korábbiakhoz hasonlóan hozzájárul a gyümölcsöző román-jugoszláv együttműködés fejlesztéséhez. állást foglaltak az enyhülés mellett, szorgalmazták a madridi találkozó eredményes befejezését, s az európai leszerelési és bizalomerosztó konferencia összehívását. hangoztatták, hogy a balkán-térséget a

B

béke, megértés és jószomszédság atomfegyvermentes övezetévé kell alakítani, és ismét kiemelték a balkáni csúcstalálkozó összehívásának rendkívüli jelentős szerepét.

mindkét részről megerősítették, hogy bővíteni fogják az együttműködést a kommunista- és munkáspártokkal, a szocialista pártokkal, a szociáldemokrata pártokkal, a nemzeti felszabadító mozgalmakkal, az összes haladó, antiimperialista erővel.

a hivatalos tárgyalást követően nicolae ceausescu a herastrau-palotában diszvacsorát adott ribicsics tiszteletére, a vacsorán a román és jugoszláv vezető pohárköszöntőt mondott.

wa/ge pi

21.39 180483 1453

--

sk0077 4 230 mtik1080

arafat - diszvacSORA /1. rész/

prága, 1983. április 18. /mti/ - gustáv husák, a cskp kb főtitkára hétfőn este diszvacSORát adott a jasszer arafat vezetésével prágában tartózkodó palesztin küldöttség tiszteletére. a vacsorán gustáv husák és jasszer arafat pohárköszöntőt mondott.

gustáv husák bevezetőben rámutatott, hogy a csehszlovák-palesztin tárgyalásokra olyan időben kerül sor, amikor az imperializmus agresszív körei tovább élezik a bonyolult és feszült nemzetközi helyzetet, amikor a haladó és békeszerető erők elsődleges célja a nukleáris háboru veszélyének elhárítása.

a fegyverkezési hajszá megfékezése és az egész világ nemzetközi helyzetének javítása elválaszthatatlan a már meglévő és a kirobbanással fenyegető feszültséggócok, köztük a közel-keleti válság felszámolásától. az arab országok népe meggyőződött arról, hogy a rendezéshez nem az ő rovásukra megkötött különmegállapodásokon keresztül vezet az út, hanem ennek alapját az izraeli csapatok feltétel nélküli kivonulása kell hogy jelentse a megszállt arab területekről, valamint az, hogy ismerjék el a palesztin nép elidegeníthetetlen jogait, beleértve saját független államának megállapításához való jogát is. ehhez a rendezéshez utat

D

nyithatnak a valamennyi érdekelt fél, köztük a palesztinai felszabadítási szervezet, mint a palesztin nép egyetlen törvényes képviselője részvételével tartandó nemzetközi tárgyalások, amint azt a szovjetunió, a szocialista közösség országai javasolják. /folyt./

gr/so pi

21.52 180483 1506

--

sk0078 4 230 mtik1081

arafat - diszvacSORA /2.rész/

csehszlovákiában - folytatta husák - meglepéssel fogadták a palesztinai nemzeti tanács legutóbbi ülésének eredményeit, amely megerősítette, hogy a pfsz vezetésével a palesztin nép folytatja állhatatos harcát elidegeníthetetlen jogainak érvényesítéséért, nemzeti céljai valóra váltásáért. csehszlovákia sikraszáll libanon szuverenitásának, és területi integritásának helyreállításáért. támogatja hogy az iraki-iráni konfliktust békés eszközökkel, tárgyalások útján oldják meg.

válaszában jasszer arafat köszönetet mondott azért a szolidaritásért, amelyet különösen a libanoni háboru idején, bejrut ostroma alatt csehszlovákia és más szocialista országok tanusítottak. a pfsz vb elnöke rámutatott, hogy az imperialista agresszió, a katonai erő mellett más formákban, így politikai, diplomáciai és gazdasági területen folytatódik. az imperializmus célja a közel-keleti erőviszonyok megváltoztatása.

jasszer arafat nagyra értékelte a varsói szerződés januári politikai nyilatkozatában megfogalmazott álláspontot a palesztin probléma megoldására. hangsúlyozta, hogy ebben a szocialista közösség ismét egyértelműen sikraszállt a tartós és igazságos közel-keleti békéért. az ilyen békének - mint mondotta - elsősorban a palesztinok elidegeníthetetlen jogainak, így az önrendelkezés és nemzeti területükön való államalapítási joguknak az elismerésén kell alapulnia. ehhez a valamennyi érdekelt fél részvételével tartandó nemzetközi konferencián át vezethet az út. a palesztinai nemzeti tanács ezért a szovjet kezdeményezés mellé áll, mert az az összetett nemzetközi helyzet rendezését célozza.

D

a szivélyes baráti légkörben lezajlott vacsorán részt vett vasil bilak, a cskp kb elnökségének tagja, a kb titkára, alois indra, a cskp kb elnökségének tagja, a parlament elnöke és rudolf rohlicek, a csehszlovák kormány elnökhelyettese.

... gr/ge pi

21.57 180483 1904

..-

sk0079 4 230 mtik1082

izraeli tüntetés

nablusz, 1983. április 18. /reuter/upi/ - a ,, békét most,, izraeli mozgalom felhívására több mint nyolcezer ember tüntetett hétfőn a ciszjordániai nablusz közelében, tiltakozásul az ellen, hogy a begin kormány izrael függetlenségi napja alkalmából újabb települések létesítéséről döntött az ellenőrzése alá vont palesztin területeken.

nabluszban, az izraeliek által 1967 óta megszállt ciszjordánia legnagyobb városában a telepések is szép számmal összegyűltek a térségből, de a katonaság megakadályozta, hogy összecsapást provokáljanak a tüntetőkkel. ,,izraelben van elég hely, nincs szükség arra, hogy arab területeken létesüljenek izraeli települések,, - hangoztatták jelszavaikban a ,,békét most!,, mozgalom tagjai.

mint beszámoltunk róla, begin izraeli kormányfő vasárnapi televízió beszédében azt hangoztatta, hogy kormánya folytatja újabb zsidó települések létrehozását a jordán folyó nyugati partján. a 800 ezer palesztin lakta ciszjordániában mostanára 108 izraeli település létesült, lakóik száma 25 ezer. a begin kormány 1985-ig százezerre akarja növelni a katonai erővel elfoglalt arab területek izraeli lakóinak létszámát.

az új település létesítéséről szóló bejelentést bírálta az ellenzéki munkapárt is. emlékeztetett arra, hogy a nyugati országok is több ízben hangot adtak annak a nézetüknek, hogy a telepítési politika a közel-keleti rendezés egyik legfőbb akadálya.

... pc hf pi

21.58 180483 1452

B

..-

sk0080 4 230 mtik1083

gibraltár - brit hajóraj

madrid, 1983. április 18. /taszsz/ - hétfőn elhagyta gibraltár kikötőjét az a brit hadihajóraj, amely részt vesz az atlanti-óceán északi részén zajló ,,spring train,, fedőnevű hadgyakorlaton.

az angol hajók legénysége - a spanyol közvélemény és kormány határozott tiltakozása ellenére - a kikötőben és környékén öt napon keresztül gyakorolta a ,,spanyol erők gibraltárra történő behatolásának visszaverését,, különösen az váltott ki felháborodást, hogy a gyakorlaton részt vettek azok a hadihajók is - köztük az invincible repülőgép-anyahajó - amelyek résztvettek a falkland /malvin/ szigetekért folytatott háborúban. az angol hadihajók és repülőgépek többször megsértették spanyolország területi vizeit illetve légterét. a kormány ezért jegyzékben tiltakozott a nemzetközi polgári repülésügyi szervezetnél.

a spanyol parlament szenátusának határozata leszögezi, hogy a hadgyakorlatok a két ország kapcsolatainak romlásához vezetnek, s különösen nehezítik a gibraltári probléma megoldását célzó tárgyalások menetét. felipe gonzález kormányfő figyelmeztette nagy-britanniát az akció lehetséges politikai és diplomáciai következményeire.

... hg hf pi

22.01 180483 1200

..-

sk0081 4 800 mtik1085

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0029-ig
budapest, 1983. április 18. /mti/

sk0001 reagan - reston cikke
sk0002 nszk - a béke mozgalom 1983-as tervei /1. rész/
sk0003 nszk - a béke mozgalom 1983-as tervei /2. rész/
sk0004 eta - halállista
sk0005 mx
sk0006 nicaraguai fejlemények
sk0007 zimbabwe - évforduló
sk0008 iszakov /1. rész/

B

sk0009 iszakov /2. rész/
 sk0010 közel-keleti hírek
 sk0011 vietnami nyilatkozat - kina
 sk0012 usa - mexikó
 sk0013 comiso - népszavazás
 sk0014 illyés - visszhang
 sk0015 trilaterális konferencia
 sk0016 rövid hírek:

camberra: kina - ausztrália
 karacsi: pakisztán - korbácsolás
 szöul: diszkó-tűz
 madrid: spanyol bombariadó
 uj-delhi: hajószerecséltenség
 lima: perui áradás

sk0017 hazatérés
 sk0018 afganisztán-pakisztán - apn
 sk0019 portugália - választások előtt /1. rész/
 sk0020 portugália - választások előtt /2. rész/
 sk0021 kohl és reagan megállapodás
 sk0022 nukleáris kísérletek ellenőrzése - pravda
 sk0023 irak - irán
 sk0024 atlantisz
 sk0025 nato - madridi találkozó /1. rész/
 sk0026 nato - madridi találkozó /2. rész/ - szerk. táj.
 sk0027 rövid hírek:

taskent: wilson üzbegisztánban
 managua: managuai békekonferencia
 kabul: szovjet-afgán film
 london: furfangos betörő

sk0028 franciaország - egyesült államok
 sk0029 izrael-libanon
 so/pi

22.07 180483 1677

--

3

sk0082 4 800 mtik1086

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0030-sk0063-ig
 budapest, 1983. április 18. /mti/

sk0030 román-jugoszláv
 sk0031 arafat prágában
 sk0032 Mittag - vogel
 sk0033 afganisztán - törzsi vezetők
 sk0034 mongol-ndk
 sk0035 Mittag - 2.
 sk0036 mszmp kb-ülés - visszhang /1. rész/
 sk0037 mszmp kb-ülés - visszhang /2. rész/
 sk0038 kreisky - közös felhívás
 sk0039 madridi találkozó /1. rész/
 sk0040 madridi találkozó /2. rész/
 sk0041 illyés - visszhang - 2.
 sk0042 bejruti merénylet
 sk0043 bejruti robbanás - 2.
 sk0044 Mittag bonnban /tudósítói/
 sk0045 gettó-évforduló
 sk0046 közép-amerika
 sk0047 vietnami közlemény
 sk0048 csehszlovák-palesztin
 sk0049 seveso - per
 sk0050 a brit külügyminiszter a közel-keletről
 sk0051 esti várható a szerkesztőségek tájékoztatására
 sk0052 mezőgazdasági tanácskozás - andropov /1. rész/
 sk0053 mezőgazdasági tanácskozás - andropov /2. rész/
 sk0054 bejruti merénylet - 3.
 sk0055 mezőgazdasági tanácskozás - andropov /3. rész/
 sk0056 mongol-ndk tárgyalások
 sk0057 mezőgazdasági tanácskozás - andropov /4. rész/
 sk0058 rövid hírek:

varsó: szovjet küldöttség varsóban
 peking: van li - szihanuk
 prága: jugoszláv-csehszlovák katonai
 moszkva: szovjet üdvözlét - chilei szocialisták

sk0059 párizsi magyar napok /1. rész/
 sk0060 párizsi magyar napok /2. rész/
 sk0061 lengyel kormány - püspökök
 sk0062 hollings
 sk0063 iraki atomközpont - konferencia
 so/pi

22.08 180483 1711

B

--

sk0083 4 800 mtik1087

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0064-sk0083-ig
budapest, 1983. április 18. /mti/

sk0064 rövid hírek:

bejrut: földrengés
párizs: betörők a szennyvíz csatornából
koppenhága: eltűntek az aranyrudak

sk0065 thaiföldi választások
sk0066 javítás az mtik1010. számú hirre
sk0067 lengyel operatív csoportok
sk0068 rogers
sk0069 bejruti merénylet - 4.
sk0070 bejruti merénylet - olasz külügyminisztérium
sk0071 salvadori hadügyminiszter
sk0072 bejruti merénylet - 5.
sk0073 trilaterális bizottság - 2.
sk0074 koh-l-miterrand
sk0075 zimbabwe - nemzeti ünnep
sk0076 román-jugoszláv tárgyalás
sk0077 arafat diszvacso /1. rész/
sk0078 arafat diszvacso /2. rész/
sk0079 izraeli tüntetés
sk0080 gibraltár - brit hajóraj
sk0081 tartalomjegyzék /1. rész/
sk0082 tartalomjegyzék /2. rész/
sk0083 tartalomjegyzék /3. rész/

so/pi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: németh gyula
éliás béla
szászi julia
heltai andrás
pirityi sándor

- v é g e -

22.10

180483 1455

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 18.

kül

k e d d

sk0001 4 230 mtik1003

két rövid hír

török géprabló

isztanbul, 1983. április 18. /ap/ - egy török katonai bíróság hétfőn letartóztatási parancsot adott ki mahmoud kalkan ellen, aki pénteken athénba kényszerítette a török légitársaság egyik, belföldi útvonalon közlekedő boeing 727-es gépét. a török kormány vasárnap kérte a géprabló kiadatását, ugyanakkor egy görög bíróság már vád alá helyezte kalkant, mert veszélyeztette a repülőgép utasainak életét. mint ismeretes, a görög biztonsági erők pénteken éjjel az athéni repülőtéren letartóztatták a géprablót, miután valamennyi tuszát szabadon engedte.

magyar kiállítás

ulánbátor, 1983. április 18. /taszsz/ - magyar iparművészeti kiállítás nyílt meg hétfőn a mongol fővárosban. a textilből, fából, kerámiából készült tárgyakat az ulánbátori képzőművészeti muzeumban mutatják be.

hg-ts hf ng

06.32

190483 0859

A

-.-